

שאלה- בעליו עמו סימן שמ"ו [שבוע ז]

פטור בבעלים בפישעה

גמ' ב"מ איתמר פשיעה בבעלים עד מ"ד חייב [1]
תוס שם ד"ה איתמר עד ויש להביא [1]

טור חו"מ שמו ס' א [2]

Optional מזיק בידים

מאירי ד"ה אע"פ [3]

ויש חולקים ראב"ד אישות פכ"א ה"ט ומ"מ ומשנה למלך שם [4]

גמ' ב"מ צז. מרימר בר עד הניחא.... [5]

שלחן ערוך חו"מ שמ"ו סעיף ד' [6]

שמור לי ואשמור לך - השאילני ואשאילך

מתני פ: שמור לי .. [2]

גמ' ב"מ פא. שמור לי עד הניחא [7]

רש"י שם ד"ה שמירה בבעלים – מאירי שם ד"ה [8]

חו"מ סימן ש"ה סעיף ו' [9-10]

נתיבות שם ג' [11]

שליח

גמ' ב"מ צז. שאל מהאשה ונשאל בעלה עד בעי רמי בר חמא [12]

תוס שם ד"ה שליח

שו"ע שמו ס' ו [13-14]

This week's learning is dedicated

לע"נ ר' דניאל בן הרב מאיר יהושע
by the Peikes Family

לע"נ פסח' בן יחזקאל ישעי-הו
משפחת זלר

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא צה.

(א) בנה קמה (ג) ע"י
(ב) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ג) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ד) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ה) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ו) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ז) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ח) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ט) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(י) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יא) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יב) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יג) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יד) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(טו) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(טז) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יז) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יח) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(יט) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כ) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כא) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כב) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כג) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כד) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כה) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כו) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כז) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כח) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(כט) נכנסת (ג) (ג) ע"י
(ל) נכנסת (ג) (ג) ע"י

עד שיפרוט ד' הכותב יחדו. כמו שפרט לך הכותב (דברים)
(כ) כחומר שור וחומר דמחלוקת
לא כחיה הוה משמע שלא יתרוש
ואזו קלל דרים ליה כסגלדן (דף סה)
מיתה: פברא הוא. דנשכר בלא
מת נמי מחייב דהוה ליה קטלה
פלגא: תאמר בגניבה ואבידה
דאפשר למיטרה ואתווי. ואיכא
למימר יתור צעלים אחריה אולי
ממלא: תשובה. פירכא: מאי אין
אז עליו תשובה. מאי יס לא למנה
להשיג דלמטרק לא למנה לאשמועינן
לדינה טענה: בטורן טענת דפשיין
מוזין. דלענין מיפטר כחשומין
הוי אונס וטוען טענת גנב הוי
לענין ככל אס נשבע וצאו עדים
שהיה אכלו תאמר בשואל שאינו חל
לידי כפל דמי טוען ואמר לסטים
מוזין צא עלי ונטל מחייב את עצמו
בנקן: אפ"ה. אין זו טענה דקרינא
דמחייב ליה לשואל מבי טוען לסטים
מוזין נטלה ואפילו לא נשבע לשקר
עדיפא להיות חמורה מש"ס הצא
לידי כפל אס כפר ונשבע על כך
לשקר ואס אמה אמר פטור מן
הקנן: גוזף הוא. ואפי' נשבע ש"ס
על כך לשקר וממלא שהיה אכלו לא
מחייב ככל שאין כפל אלא בגונב או
פטור עצמו בטענת גנב שאומר
נגנבה ממני ונשבע וצאו עדים ואין
זאת אלא בש"ס שפטור בגניבה:
אשכחן לחיוב. גניבה ואבידה בשואל
לחייב בשאין צעליו עמו: לפטור
מונף. מה צעליו עמו פטור: גמור
מש"ש. מה ש"ס צעליו פטור
בגניבה ואבידה אף שואל צעליו
פטור: גמרי חיובא דשי"ש. דהיינו
גניבה ואבידה: מחיובא דשואל.
משעורה ומתה דשואל: מה דשי"ש.
דן הוא שהיה צעליו פטור אף על
הגניבה ואבידה אפי' שאינו אונס
שכן הילך זו הכחוש לפטור משעורה
ומתה שלא צעליו: תאמר בשואל.
שיפטר צעליו על גניבה ואבידה
שהרי החמיר זו לחייב על שצורה
ומתה שלא צעליו: אלא גניבה
ואבידה בשואל מונף. כלומר אלא
היי"כ ילפינן לה צעליו לפטור
גניבה ואבידה בשואל לחיובא שלא
צעליו מונף דלפינן מש"ס וכוון
דמתחם ילפינן דין לצא מן הדין
להיות כדון דהיינו שואל דלפינן
בחיובא מק"ו משומר שכן להיות
כעין ש"ס מה להלן צעליו פטור
דחא ילפת ליה צעליו דלמור
עליו מתחמון אף כן צעליו
פטור: דמאן דאית ליה דין. ר'
טרפון כפרק כ"ד צ"ק (דף סה):

גליון הש"ס

חסי' דיה הניחא וכו'
וי"ד משוב. עיין
במסכת ביב"ש ס' רע"ט:

תורה אור השלם

(א) ובי ישאל איש מעם
רעהו וישכר או מת
בגליון אין עמו שלם
ישלם (שמות כ"ג)
(ב) אם בגליון עמו לא
ישלם אם שכיר הוא
בא בקריו (שמות כ"ג)

הנהגות וצינונים

(א) בילקו"ש ובתי"א אלא
מדתניא ונשכר: צ"ל יש
להוסיף
(ב) אולי צ"ל
(ג) אולי צ"ל
(ד) אולי צ"ל
(ה) אולי צ"ל
(ו) אולי צ"ל
(ז) אולי צ"ל
(ח) אולי צ"ל
(ט) אולי צ"ל
(י) אולי צ"ל
(יא) אולי צ"ל
(יב) אולי צ"ל
(יג) אולי צ"ל
(יד) אולי צ"ל
(טו) אולי צ"ל
(טז) אולי צ"ל
(יז) אולי צ"ל
(יח) אולי צ"ל
(יט) אולי צ"ל
(כ) אולי צ"ל
(כא) אולי צ"ל
(כב) אולי צ"ל
(כג) אולי צ"ל
(כד) אולי צ"ל
(כה) אולי צ"ל
(כו) אולי צ"ל
(כז) אולי צ"ל
(כח) אולי צ"ל
(כט) אולי צ"ל
(ל) אולי צ"ל

דאפשר למיטרה ואתווי. וא"ת וילקף משעורה ו"ל דשעיה
לא אפשר כולי האי למיטרה ואתווי: **שואל** שחייב
בשבורה ומתה. פיר' כהכנס (צ"ק דף טו: ד"ס לא) ובהמפקד
הניחא למאן דאית ליה דין. ממה
דכפרק כ"ד הרגל (צ"ק דף סה:)
מוכח^א דהיכא דלא מיפדך ק"ו דלכ"ע
אמרין דין והכא לא מיפדך וי"ל
משום דהתם ס"ד מעיקרא דפליגי
אפי' היכא דלא מיפדך קאמר הניחא
כו' והי"כ אשכחן לעיל צ"ק (דף טו:)
והתמקל (לקמן דף קי: קי') דקאמר
היחא למ"ד דמנ"ל לוקח מסקל ליה
לנע"מ אלא למ"ד דלא מנ"ל מסקל
לי מאי איכא למימר והיינו רמי צד
חמא דסבר מעיקרא דרש מי שהיה
נשוי (כמסות דף סה:)
למימר דלא מנ"ל
מסקל ליה ולא קאי הכי ואפילו הכי
קאמר אלא^ב למ"ד כו': ר"י מוסיף
על ענין ראשון. והתם לא לר"י
חו ק"ו לחייב שואל בגניבה ואבידה
משומר שכן: **איתמר** פשיעה
בבע"מ. פסק ר"מ דפטור מטעם
דכל היכא דפליגי רב אחא ורבינא
הלכה כדברי המיקל^ג אף על גב
דהוי חומרא לגבי מפקד מכל מקום
חשיב קולא לפטור המוחזק כדאמר^ד
פסק ממונה לקולא ל"מ דהוא ראי'
לדבריו דכ"פ העור והרועה (פולין)
דף קיט: פליגי רב ורבי יוחנן
וסבר רבי יוחנן דמקרא נדרש לפניו
ולפני פלו ויקיימא לן כר' יוחנן^ה
ומיהו למאי דמוקי התם דפליגי
בסברא אן ראי'ה ועוד דאפשר
למ"ד מקרא נדרש לפניו או אן
נדרש לא אמרינן קן ככל מן חס
ומה שהקשה כהאומין (לעיל דף סה:)
וכן לקמן בפירקין (דף טו:)
פשיעה צעליו חייב אמאי איכסוף
יקשה לדידה מאמוראים ראשונים:^ו
אצטית

עד שיפרוט לך הכותב יחדו אפילו תימא
ר' יאשיה לחלק הכא לא צריך מ"ט סברא
הוא מה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא
גניבה ואבידה בשואל מנא לן וכו"ת גילף
משבורה ומתה מה לשבורה ומתה דלא
אפשר למיטרה ואתווי תאמר בגניבה ואבידה
דאפשר למיטרה ואתווי אלא כי הא^א
דתניא^ב ונשכר או מת אין לי אלא שבורה
ומתה גניבה ואבידה מנין אמרת קל וחומר
ומה שומר שכן שפטור משבורה ומתה
חייב בגניבה ואבידה שואל שחייב בשבורה
ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה וזה
הוא קל וחומר שאין עליו תשובה מאי
אין עליו תשובה וכו"ת איכא למיפדך מה
דשומר שכן שכן משלם תשלומי כפל
בטוען טענת לסטים מוזין אפ"ה קרנא
דשואל עדיפא^א איבעית אימא קסבר^ב לסטים
מוזין גוזף הוא אשכחן לחיוב לפטור מנא לן
וכי תימא גילף משבורה ומתה מה לשבורה
ומתה שכן אונס אלא גמור משומר שכן
ושומר שכן גופיה מונף גמרי חיובא דשומר
שכן מחיובא דשואל מה להלן בבעלים פטור
אף כאן בבעלים פטור במאי גמור אי במה
מצינו איכא למיפדך כדפריכין שכן אונס
אלא אמר קרא^א וכו' ישאל^ב וי"ו מוסיף
על ענין ראשון וילמוד עליון מתחתון ואכתי
שואל משומר שכן לא גמור דאיכא למיפדך
מה לשומר שכן שכן פטור בשבורה ומתה
תאמר בשואל שחייב בשבורה ומתה אלא
גניבה ואבידה בשואל לחיובא מונף דגמור
משומר שכן דין לבא מן הדין להיות כדון
מה גניבה ואבידה דשומר שכן בבעלים

פטור אף גניבה ואבידה דשואל נמי בבעלים
דין אלא למאן דלית ליה דין מאי איכא למימר אלא אמר קרא
וכי ישאל וי"ו מוסיף על ענין ראשון וילמוד עליון מתחתון מעליון
איתמר פשיעה בבע"מ פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר חייב וחד
אמר פטור^א מ"ד חייב קסבר^ב מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו הלכך^ג אם
בעליו עמו אשומר חנם לא כתיב ופשיעה נמי בשומר שכן ובשואל לא
כתיב הלכך בשומר שכן ובשואל לחיוב אתיא בקל וחומר משומר חנם
אבל בבעלים לפטור אף בשומר שכן ובשואל לא מ"ט כי כתיב אם
בעליו עמו לא ישלם אשואל ואשומר שכן אהנך חיובי דכתיב בהו
בהדיא הוא דמיכתב מ"ד פטור קסבר מקרא נדרש לפניו ולפני פניו וכו' כתיב
אם בעליו עמו אשומר חנם נמי כתיב^ד תנן השואל את הפרה ושאל בעליה עמה
השואל את הפרה ושכר בעליה עמה שאל בעליה או שכרן ואחר כך שאל
הפרה ומתה פטור ואילו ש"ח לא קתני ולמעמך ש"ש מי קתני אלא תנא מילתא
דכתיבא

גניבה ואבידה דשומר שכן מחיובא דשואל מה שצורה ומתה דשואל צעליו פטור אף חיובא
דשומר שכן צעליו פטור ותחמון מעליון מה שומר שכן חייב בגניבה ואבידה שלא צעליו אף שואל קן ומה ש"ס צעליו פטור
אף שואל קן ואין משעין על ההיקש^א פשיעה בבעלים. אחד מן השומרים שפסע כשהיו צעלים צמלכחו: מקרא. אס צעליו עמו
(שמות כג): נדרש לפניו. אשומר שכן צעליו: ויא' לפני פניו. אש"ס דפרשיות של ש"ס ושל ש"ס לא איתקש בי"ו ימירה דלא כחייב
וכי יתן כש"ס: אש"ח. דכתיבא ציה^ב פשיעה על כל דבר פסע: לחיובא. לחייב שלא צעליו פשיעה: אב"ד לפטורו לא. כלומר אפי' צע"ס
ושואל לא היה פטור דין גמרינן פשיעה צעליו צע"ס וצבואל בקי' משומר חנם דלמידי גמרי הוא בין צעליו צע"ס צעליו פטור דכ"י כתיב
אס צעליו עמו אהנך חיובי דכתיב צע"ס וצבואל הוא דכתיב אכל אפשיעה דלא כתיבא נמו כהדיא לא שג צעליו פטור לא צעליו: מקרא
נדרש. כממיות הפרשיות ואע"פ שאין היקש מפורש בזה: השואל את הפרה. גרסינן במדריהו ולא גרי' השוכר גבי פרה אלא
גבי צעלים: ואילו שומר חנם דפרה לא קתני. צעליו פטור משום דחיובא לימיה אלא צעליו פשיעה ופשיעה לא פטור צה צעליו:
דכתיבא

הא מ"י פ"ה מלכות
שכרות הל' ג ופ"ב
מהל' שאלה וסקדון הלכה א
פסג עיין פטע מו"ע ח"מ
ק"י סעי' א:

ליקוטי רש"י

עד שיפרוט לך הכותב יחדו. מתחלת
המקרא משמע את אביו
ואת אמו דלע"ז דיי"ו
מוסיף על ענין ראשון
משמע מה חלד מהס עד
שיפרט לך הכותב יחדו
כדרך שהלכו לפרוט
כגלים שכתבו זו (דברים
כג) אל מחותני בואו
ותמורו ופטרו זו יחדיו
שלא תאמר אביו לפרוט
בשור לבדו ותמורו לבדו
(מגדליון סו:). קפ"ה.
הרגל וחליק קו: אין צ"י.
שהיה שואל חייב אלא
שבורה ומתה. שכן
אונס. שומר שכן
שפטור משבורה
ומתה. דכתיב אין ומה
או נשכר או נשבע ומכיו
במריה שטעה כי שטעה
בין שניהם (שמות כג).
חייב בגניבה ואבידה.
דכתיב מה אם גנב יגנב
וגז' מה דשי"ש שכן
משלם תשלומי כפל
בטוען טענת לסטים
מוזין. תאמר בשואל
שלאן זו כפל לעולם דהא
מחייב באונסין דכתיב
ונשכר או מת וכו' עיין
לסטים מוזין נטלו היטב
הוא מחייב פשיעה קטלה
ומי שאינו צא לגנוב את
הקנן לא ישלם כפל.
קרנא דשואל עדיפא.
שואל עדיף שמתחייב
בשורה ומתה צא שום
שטעה שכן משומר שכן
שפטור עליון ואע"פ שיש
שומר שכן כפל בטוען
טענת לסטים מוזין אין זו
חומר דכפל אלו שומרינן
עד שיפטר לשקר שגנבה
היינו ואח"כ צא עדים
הלכך קנסא משום שטעה
הוא דקנסיה רחמנא (ב"ק
נ:). דפשיעה מוזין גוזף
הוא. וטענת אונס פטור
נפשיה וכל טוען טענה
גנב הוא דכתיב נשך רחמנא
דכתיב וגונב מפת האיש
(שמות כג) (שם ג:). חד
אמר חייב. שלא לאמרה
פטור צעליו אלא בשואל
ושומר שכן שטוען צעל
פשיעה אכל שומר חנם
שטוען אלו אלא צעליו
אין פטור משום צעליו
עמו (לעיל פא:). מקרא
נדרש לפניו. מקרא
ההדרג ללמד מדרש ללמד
על שפסיו הכחוש למעלה
היינו (ורקדיון טו:).

דף צ"ה ע"ב אעפ"י שלא הוזכר בתורה פטור לבעלים עמו אלא בשואל ולענין אונסין כך הוא הדין בכל השמירות ובכל החיובין. כל ששאל בבעלים ר"ל ששאל הבעלים עם הדבר ששאל ממנו פטור אף מן הפשיעה ואין צריך לומר שכן בשאר השומרינן שאם שומר חנם זה שאל את הבעלים בשעה שקבל את הפקדון או שהיה שואל לו מקודם פטור מן הפשיעה ובלבד שלא יהא פושע כל כך שיהא כמוזיק בידיים וכן שומר שכר ושוכר מן הפשיעה ומן הגנבה ואבדה כמו שביארנו במשנה, וכן ביארנו שאעפ"י שלא נשאלו הבעלים לאותה המלאכה ששאל הפרה לצרכה אלא למלאכה שבמקום אחר שלא עם הפרה הואיל ומלאכתו של שואל היה פטור.

פ: השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

תרומה אביי במחיקתא. מה שהקשה בקונטרס לפי משנת הגאונים נראה דלאו פירכא היא דכי אם התנה עמו להוליך צרול או אבנים והוליך קוצין או ט"ה דאם יוסף יהא חייב: **סתם** ספינה בת תלתין בורין. משמע דמוספת אחד משלשים ואם כן מדתנא סאה לגמל משמע דמנא גמל כור וק' לריב"ס דכפ' מי שהשקיף (שנה ד' קה:) אמר רב ירמיה מדפסי לדידי חזי לי ההוא טייעא דאורכא כורא ואטענה כורא משמע דשאר גמלים אף טוענים כל כך אלף ההוא שהיה משונה וי"ל כדפ"ה הסם דאטענה כורא למוזנות אומו הדך לבד שאר המשאוי וכן נראה דאין סגרא שזכר להאכל לגמל אפילו ע"י אכילה כדי משאוי נפסע אחת: **נימא** תנן פתמא דלא בר מאיר. מדמי ליה אומן לשוכר דכי היכי דאומן הו' שומר שכר אעפ"י שאינו נוטל שכר על השמירה אלף שכר טורמו ה"נ שוכר הו' כשומר שכר אף על פי שאינו נוטל שכר שמירה אלף כיון שנהנה ממנה בשכר שטמן: **דקא** יריב דיה [נפיל] פורתא הוי עליה שומר שכר. והוה מני לאקשויי מי לא עסקינן דלא יריב טפי פורתא אלף בלאו הכי פריך ליה ספיר: **דקא** תפיש דיה אאגריה הוי שומר שכר. וז"ל הא דתנן צמחני הלוחו על הנשכון שומר שכר ודחיק לאשכוחי טעמא צמחני דהוי שומר שכר כדשמואל או כרז יוסף לימא טעמא דצמחניא הגאה דתפיש ליה אחזייה הוי שומר שכר וי"ל דהתם לא אחזייה מלה מיד דאין מריח צמח שהלוח ממה שלם היה מלה ולא היה לו משכון וא"כ שוכר נמי צמחני הגאה דתפיש ליה אשכחו שטמן ליהוי שומר שכר וי"ל דאומן ודאי הו' שומר שכר צמחני

שש עשרה שעורים חייב הא שלשת קבין פמור *תרומה אביי במחיקתא ת"ר *קב לכתף אדריב לעריבה *כור לספינה שלשת כורים לבורני גדולה אמר מר קב לכתף אם איתא דלא מצי ביה בר דעת הוא לשדיה אמר אביי בשחבטנו לאלתר רבא אמר אפילו תימא בשלא חבטנו לאלתר לא צריכא אלא לאגרא יתירא רב אשי אמר יהוה סבור חולשא הוא דנקיט ליה כור לספינה שלשת בורין לבורני גדולה אמר רב פפא ש"מ סתם ספינות *בת תלתין בורין למאי נפקא מינה למקח וממכר: **מתני'** *כל האומנין שומרי שכר הן וכולן שאמרו מול את שלך והבא מעות שומר חנם *שומר לי ואשומר לך *שומר שכן *שומר לי וא"ל הנח לפני *שומר חנם *הלוחו על המשכון שומר שכר ר' יהודה אומר הלוחו מעות שומר חנם הלוחו פירות שומר שכר אבא שואל אומר ר' שאי אדם להשכיר משכנו של עני להיות פוסק וחולך עליו מפני שהוא כמשיב אבדה: **גמ'** לימא מתניתין דלא כרבי מאיר דתניא *שוכר כרצד משלם רבי מאיר אומר כשומר חנם ר' יהודה אומר *כשומר שכר אפילו תימא רבי מאיר בהרוא הנאה דקא שביק כולי עלמא ואגיד ליה לדידיה הוי עילוייה שומר שכר אי הכי שוכר נמי בהרוא הנאה דקא שביק כולי עלמא ומגור ליה לדידיה הוי עילוייה שומר שכר אלא אפילו תימא ר' מאיר בהרוא הנאה דקא יריב ליה מפי פורתא הוי עילוייה שומר שכר שוכר נמי כי לא עסקי דקא משוי

שש עשרה. מוספת סאה להשומן למשאי הסתין: חייב. כשכל קלים הם ומחייב להו אבי משום יפסח ונראה לי שמשא החמור לתן ומדידתן טפופות ט"ו סאין ולא מחוקות ומחוקי לה אבי כג"ו מחוקות שהמתק פחות ג' קבין ואין כלן אלף מוספת נפח שלש קבין של *לתן טפופות. טפופות לא מחוקות ולא גדוש: מחוקות. ריש"ש: קב לכתף. קב דהי מוספת אלףס הנושא צמחני ומייס המוסף צלקולו מכאן אמה למד שמשא אדם צמחני שלשים קב שהן חמש סאין דתנן מוספת החמור שלשה קבין שהן חמי סאה ומשאו לתן ט"ו סאין אלמא מוספת אחד משלשים צמחני הוה ואשמועינן דאם הוסף עליו קב חייב *לקמן פריך והרי הוא כן דעת אי לא מני ביה לשדיה אלארעא: אדריב לעריבה. לתן הוי מוספת למשאי ספינה קטנה: כור. הוי מוספת לספינה צמחני: בשחבטו דא"ת. לא הספיק לפרק המשא מעל כתפו עד שרכן תחת משאו: בת תלתין בורין. לריב"ה שמהא [גדולה ומהא *] כן הולכת על פני המים דהא מוספת אחד מלי הוא ומדקתני כור לספינה ש"מ ספינה צמחני ספינה וכו' למאי נ"מ למקח וממכר: **מתני'** כל האומנין קצננין המקצנין עליהן לעשות המלאכה צמחית: שומרי שכר. שומר להמחייב צמחית ואבדה וטעמא מפרש צמחית: וכולן שאמרו מול

נשים. הלכות אישות פכ"א

י כל אשה שתמנע מלעשות מלאכה מן המלאכות וכו' כופין אותה ועושה אפילו בשוגג. כזה הטור על זה וילחם שפוקס דמורדת ממלכה הויה מורדת וא"כ קשה לדבריו למה לא יתחמו ומכונתה כדן מורדת משמשים ע"כ. ואני אומר דהא דלא פשיטא לה ק"ל לרבינו דמורדת ממלכה הויה מורדת שהרי פסק בפניו י"ב שאלם האשה אינו מונע ואינו עושה שומעין לה ואין כופין אותה ואם כן מ"ש בפרק זה שפוקס אותה ועושה כשאניה אומרת אינו נזונת אלא היא רוצה לזון ולא לעשות וכן כתב הר"ן בפרק אע"פ. ועי' דלפ"י באומרת אינו נזונת ואינו עושה איירי דעד כאן לא אמרין דיכולה אשה שחלמה אינו נזונת ואינו עושה אלא לפטור עצמה מנזונות אמר בלל כל שאר מלאכות לרבה לעשות אפילו אומרת אינו נזונת וכמ"ס ה"ה פרק י"ב בשם המפרשים ובשם הרשב"א והר"ן פרק אע"פ ואע"פ שהתוספות והרא"ש שם דחו סברא זו וי"ל דהרמב"ם סובר בדברי שאר המפרשים וסביר דיוק לישנה דרבינו שכתב כל אשה שתמנע מלעשות מלאכה מן המלאכות שהיא חייבת דמנקטת לישנה דכל איכה למימר דלחם ללשמועין שכל הנשים חייבות לעשות מלאכה לנעלהין דלפ"י באומרת אינו נזונת ואינו עושה אינה נפטרת אלא מנזונות אמר בלל בשאר חייבת היא:

יא פסקו לא ממונות הראויים לה וכו' ואין הבעל יכול לעכב וכו'. וה"ה והר"ן והטור ממהו על דברי רבינו דהא מניח ביהדיא לא תכלי דברים הרעים לחלל וזה"ל חייך דהיא בשליש מלעשרת עליהם אכל בנזונתם עליהן דלא נזנה קודם שחיה קודמים ע"כ. ואין לשון זה מכוון דלא שייך לומר חיה קודמים אלא דברים הרעים לקיום גופא אכל מחללות רעים אינם חיים. ועי' על דבריו דא"כ ה"ל לכתוב לשון הכריימה ולחלק בה להשמיט לשון הכריימה ולכתוב בזה. ולכן י"ל דמטוס דכריימה הכי אימת פסקו קיימא אכולת הרבה ולא תכלי דברים הרעים לחלל מפרש רבינו דה"ק אם פסקו לה ממונות הראויים לה והיא רוצה לאכול יותר אכולת ואין הכי יכול לעכב עליה אע"פ שהמאכל המרובה מיוק לזלל וטעמא הוי דכריימה דלעיל דגופא עדיף א"כ סיפא דכריימה דלמית ואלא דמית עמו דברים הרעים לחלל א"כ לומר דאינה רשאה לאכול דברים הרעים לחלל קאמר דהא קמי' יראה דרשאה לאכול הרבה יותר מכדי לרבה ואין לך דבר שמויק יותר מאכילה יותר מזה הליכך על כרחך לומר דה"ק אכולת הרבה אם תרצה ואינו יכול לעכב עליה

א הטור שם כתב לשון העמוד וטעמו:

שהאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה חוץ ממוצות הכוס והצעת המטה והרחצת פניו וידיו ורגליו גזירה משום הרהור שמא יבא לבעול. לפיכך מצעת מטהו כשהוא נדה שלא בפניו ומוצת את הכוס ואינה נותנת אותו בידו כדרכה תמיד אלא מנחת אותו על הארץ או על הכלי או על השלחן והוא נמשל:

ב האשה ששברה כלים בעת שעשתה מלאכותיה בתוך ביתה פטורה ואין זה מן הדין אלא תקנה שאם אין אותה אומר כן אין שלום בתוך הבית לעולם אלא נמצאת נזהרת ונמנעת מרוב המלאכות ונמצאת קמטה ביניהם: י כל אשה שתמנע מלעשות מלאכה מן המלאכות שהיא חייבת לעשותן כופין אותה ועושה אפילו בשוגג. עושה והיא אומרת שאינה נמנעת מלעשות מושיבין אשה ביניהן או שכנים. ודבר זה כפי מה שיראה הדין שאפשר בדבר: **יא האשה כל** וכן שהיא מניקה את בנה פוחתין לה במעשה ידיה ומוסיפין לה על מונוותיה יין ודברים שיפין לחלב. פסקו לה מונוות הראויות לה והרי היא מתאוה לאכול יותר או לאכול מאכלות אחרות מפני חלי התאווה שיש לה בבטנה הרי זו אוכלת משלה כל מה שתרצה ואין הבעל יכול לעכב ולומר שאם תאכל יותר שצער או תאכל מאכלים רעים ימות הולד. מפני שצער גופה קודם: **יב ילדה תאומים אין כופין אותה להניק שניהם אלא מניקה אחד ושוכר הבעל מניקה לשני. הרי שרצתה האשה להניק בן חבירה עם בנה הבעל**

השגת הראב"ד
האשה כל זמן וכו'. כתב הרשב"א וי"ל דברים שאין כתב שלל דברי בגמרא אלא בשמנו כן אחד להניק ופסקו לה מונוות אם צריכה יותר כדי לזקק הולד חייבה לאכול משל בעלה כדי לזקק הולד ע"כ:

השגת הראב"ד
האשה כל זמן וכו'. כתב הרשב"א וי"ל דברים שאין כתב שלל דברי בגמרא אלא בשמנו כן אחד להניק ופסקו לה מונוות אם צריכה יותר כדי לזקק הולד חייבה לאכול משל בעלה כדי לזקק הולד ע"כ:

דבר. ודע שמי נזונה וימי נזונה שזין בזה כמו שכתבנו פרק י"א מהלכות איסורי ביאה וכן עיקר: והרחצת פניו וידיו ורגליו. פי' אפילו הוא רותח ואינו מונקם שמינה נוגעם כלל בגופו שאלם נוגעם אפילו בלא הרחצה כלל אסור כמבואר פ' י"א מחטורי ביאה: **ב האשה ששברה כלים וכו'.** בהשגות אמר אברהם לא מן השם הוא זה וכו'. והרשב"א כתב בפרק השולל שדעמו נזונה לדעת רבינו ושכן גרסין בירושלמי בפרק שטוכה האשה ששברה כלים בתוך הבית פטורה שאלם לא כן אין לך שלום הבית עד כאן. וזה מבואר בדברי רבינו וכן עיקר ע"כ הרשב"א וי"ל. וטעם הר"א וי"ל אינו לפי שהאשה היא שכורה עם הבעל בכל שעה אכל הוא אינו שכור עמה אלא בשעה שמתעסק בלילה:

י כל אשה שתמנע וכו'. בפרק אע"פ העלו בהלכות שאין דין מורדת ממלכה. וכמה הרשב"א וי"ל אלא כופה בשו"ט או שאינו וזה או י"ד מוכרין לו ממכונתה כמכונת הנאה כדי שישכור עליה עד או שפחה לשמשו ע"כ. והרמב"ן וי"ל כתב שכופה אותה בשו"ט וכן דעת רבינו ויטק. ומקלם הראשונים כתבו שמתמנעין אותה ונזונת אמר אברהם מעולם לא שמעתי וכו': מען הוא שאינה עושה והיא אומרת שאינה נמנעת מלעשות וכו'. דברי רבינו פשוטים הם:

יא האשה כל זמן שהיא מניקה את בנה פוחתין לה במעשה ידיה וכו'. נמשנה שם (דף ס"ד:) אם הייתה מניקה פוחתין לה במעשה ידיה ומוסיפין על מונוותיה ונבמ' (דף ס"ה:) א"ר יהושע בן לוי מוסיפין לה יין מפני שהיין יפה לחלב: פסקו לה וכו'. שם (דף ס"ו:) פסקו לה קמטה אכולת הרבה מהיכא אמר רב ששם משלה ומתפרש רבינו זה אפילו באשה הרי שנתנו לה בן להניק הרי זו לא מניק עמו לא בנה ולא בן חבירה ומשמעה באשה המניקה בשכר בן חבירה. ובהשגות א"כ דברים שאין כתב וכו'. ואף רש"י וי"ל כן פירש פסקו לה מונוות מועטין אכולת משלה כדי שיהיה לה חלב ולא ממונות וכו'. ותמנהי בנ"ש רבינו או תאכל מאכל רב שהרי שנינו שם ולא תאכל עמו דברים הרעים לחלל. ויש לומר שהוא בשליש מלעשרת על אומן דברים אכל בנזונתם עליהן דלא צריכה קודם שחיה קודמין:

יב ילדה תאומים וכו'. בירושלמי הביאנו מהלכות מניקה אם בנה אמר ר' חני לא אמרו אלא בנה הא תאומים ע"כ: **הרי שרצתה וכו'.** בירושלמי ולמה אמרו בנה שאל

ולפיכך אמרו שאין הבעל יכול להפר וכן מירך הרא"ש וי"ל ע"כ: **ב האשה ששברה כלים בעת שעשתה מלאכותיה בתוך ביתה פטורה.** בהשגות כתבו לא מן השם הוא זה וכו'. ועיין מ"ש בזה בפרק י"א מהלכות שטוכה אמר רב דהא קשה דלא שאני ליה להרשב"א בין פשעים בבעלים ובין מוץ צידים גם ה"ה שראה דברי הראב"ד מטעם אחר משמע דמורה ליה להרשב"א דלא חילוק בין פושע למזיק והוא פלא וי"ע. שוב דוקדקי דברי דוקא שראה הכוון דלעולם ס"ל להרשב"א דיש חילוק בין פושע למזיק לענין שמירה בבעלים מיהו דוקא שכתבה להניק אכל האשה שכתבה להניק דין פושע דלא אוחה. וכן צדדן שהרי שאלה שפוקלי דחברו חיימה ומחייבין להו בפרק הפועלים היינו מועטת דתקול פושע הוי וזה הכל מתוקן. אע"כ דאדם מועד לעולם בין ער בין יסן וע"כ מטעם מיוק הוא לענין שמירה בבעלים שניא ודוק: (*) א"ה ועיין בדברי הרב המגיד פרק י' מהלכות חולל ומיין דין י'.

הימה

הנחות מיימוניות

י [הפור שם הביא לשון העמוד והשגת הראב"ד והקשה עליו וכתב דעת הרא"ש שאין כופין אותה כרב הונא אמר יכילה אשה לומר לבעלה אינו נזונת ואינו עושה ע"ש]: **יא** [ודעת הרא"ש אם יכילה להניק שניהם אלא מניקה אחד ושוכר הבעל מניקה לשני. הרי שרצתה האשה להניק בן חבירה עם בנה הבעל] לשון וכתב ואינו נראה כן דהנאי פסקו קמטא אכולת הרבה ולא תאכל דברים הרעים לחלב ע"כ:

י [הפור שם הביא לשון העמוד והשגת הראב"ד והקשה עליו וכתב דעת הרא"ש שאין כופין אותה כרב הונא אמר יכילה אשה לומר לבעלה אינו נזונת ואינו עושה ע"ש]: **יא** [ודעת הרא"ש אם יכילה להניק שניהם אלא מניקה אחד ושוכר הבעל מניקה לשני. הרי שרצתה האשה להניק בן חבירה עם בנה הבעל] לשון וכתב ואינו נראה כן דהנאי פסקו קמטא אכולת הרבה ולא תאכל דברים הרעים לחלב ע"כ:

ירושלמי

האשה כל זמן שהיא מניקה את בנה פוחתין לה במעשה ידיה ומוסיפין לה על מונוותיה יין ודברים שיפין לחלב. פסקו לה מונוות הראויות לה והרי היא מתאוה לאכול יותר או לאכול מאכלות אחרות מפני חלי התאווה שיש לה בבטנה הרי זו אוכלת משלה כל מה שתרצה ואין הבעל יכול לעכב ולומר שאם תאכל יותר שצער או תאכל מאכלים רעים ימות הולד. מפני שצער גופה קודם: יב ילדה תאומים אין כופין אותה להניק שניהם אלא מניקה אחד ושוכר הבעל מניקה לשני. הרי שרצתה האשה להניק בן חבירה עם בנה הבעל

היא

עין משפט
גר מצות

פ' ריב"ס אלף שהוסיף ופ' דלפני
ש:שגבר כלי גרשות שואל פומחין לו
ין מנהמין ואחו לשלם השברים ומ"מ
שן ישלם אצל לרב כהנה ולרב אפי
מלמדן ואחו לשלם השברים כיון
שהם גרשות משליל הא דלמא דלמא
בירושלמי^א מנין שאין שמין לא לגב
ולא לגזין ואמר ר' אבה בר ממל
חיים שמי ישלם ולא מחיים עד כאן
בגינה בצולה מנין א"ר צון והשיב
אח^ב הגולה אשר גזול^ג לאו היינו
ישלם לו חיים ממנו בגינה אחרת ויש
סובין אלף ה"ק חיים שמי ישלם
שאל עודם חיים והחלו יחזירם כמו

פסח דמשאל כונו לניקח
אפילו היכא דליכא פסח ד
ששנא ל' דמי נרגא מעליא
אס רגא לשנא השנא 3

א' והלכתא כרב כהנא
תבריה וממליא ליה
דשאל דוולא מחבריה
דרב פפא אמר ליה
ביה ואיפשר יהוא גברא
יה חבור עליה עכברי
וקמביעיא ליה כי האי
מחמת מלאכה דמי או

וְקָוָה וְהִסְתַּחֲסֵף (צִקֵּץ ד' י:) גַּם
בְּנִצְחֵל עֲשֵׂמִין לוֹ הַנִּצְחֵל עַל
מוֹסָף וְנִשְׁלֵל דְּמִיָּין הִינֵן
מִזֵּי זֶה יֵלֵךְ וְיִטְרַח וְיִקְחֵה לוֹ

דינא הכי, ששטלס לו כלי עשוי ומת-
וויקן תשלומי נזק מלמד שהפעלים מטפס-
הזמנו שמתה ע"ז זה שהזיקה לו ועלי-
ישומו לו שצרי הראשון ועליהן יטלס
וכלי אחר: ואיפדא: דל"ל ממה
מחמת מנלמא: בדי"א בואי מי רי
ממה מחמת מנלמא או לא: דגשי
קטלודו. לא היה לו ליפול צדן:
ודביל. נתמס: דגשי קטלודו.
צטל כעיות הרבה וממה: שחל"א.
טעם כרמית למלמא: ומומא.¹⁰ מקח
דגש: ספר. המספר אמת אט"ש העיר
צחקספרות: בשאל"ה בבעל"ה דמי.
אס משהיה זה צמלמאכסו שאל הימנו

(א) [לעיל פא. זא.],
(ב) ע"י חוס' לקמן ק.
(ג) סוד"ה הא, (ד) ב"ק פ"א
(ה) סוד"ה א, (ו) פ"א סוד"ה,
(ז) לקמן צח: (ח) כח
ע"א.

အမှတ်(၁)ရပ်ကွက်

(ב) תוֹרֹם דִּיִּם וְזֵל יוֹרֵם
אִיִּם חִיִּים שְׁנִים יִשְׁלֹם
הַכֹּל: (ג) דִּיָּה שְׁאֵלָה
זוֹרֵם דַּסְקָה גִּמּוּר הָזֶה
לְחִיבָה לְנִעְמִי בִּיזָה
שֶׁהֵכֵל יוֹם אֶחָד וְחִשְׁבִּי
דִּרְכָּה דִּמְנוּמָה. וְיִזָּר מִי
בְּדִלָה טַעֲמוּתִים יִסְקָה
דִּקָּדָה כִּמְשֵׁי הַחֹסֶם לְעִיל
דִּקָּדָה ע"ז וְכֵן לְקִמָּה
דִּקָּדָה ק מוֹסַפֶּת דִּיָּה
וְנִסְחָה: (ד) דִּיָּה חִיִּים
וְזֵל לְאֻקְוִים בְּחִיבָה
לְהַשְׁבִּיעַ
(ה) לְשׁוּבָה ע"י: (ו) בְּאִדָּה
לְדוּמָה קָלָה שְׁרִיחָה אֲמַת
בְּנוֹן טַעֲמֵה אִרְסִינָה:

0.111 (24)

(א) גמ' גברא כו'. נ"צ
דכחמה מחמת מלכא
הוא. טור וכן לקמן
בסיפא:

100

גמ' איכסוף. גיטין דף
נ"ט ע"ב ודף ע"ז ע"ב ע"ז
דף כ"ב ע"א:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1

מחזיקים בצענים היא שנייה
 שבעת שמרו כשנכנסה ושרו וזמא
 לעיל (ד: טז) היא עמו שבעת
 שאלה נרץ לסוים עמו שבעת
 שורה ומתה: בותני' המשאיל
 אומר שאולה מתה. אשאל אמה ושכר
 אחת קאי: ביום שדחתה שאולה מתה.
 קאי אשאלה היום ושכרה למחר:
 שבעת

אלא למאן דאמר חייב אמאי איכסיף לא
 כי איגנוב ומתה כדרכה בי גנב הוי ואתו
 ליה רבנן לרבא גניבה בבטלים היא איכסיף
 מטענה הוא דנפק: **מתני'** "השואל את
 ע"ם שאלה היום ושכרה למחר" שכר אתה
 וסמך שאלה מתה ביום שהיתה שאלה מתה

[illegible]

וַיִּפְשַׁע פֶּשְׁעוֹ כִּי אֵלֹא אִיגִנֹּה
לְקִמְיָה דְּרִבְא וַחֲיִיבִינְהוּ אִמְרוּ
לְסוֹף אִיגִלְאֵי מִיִּלְתָּא דְּלִמְסִיר
תִּפְרָה שְׂאֵלָה חֲצִי יוֹם וּשְׂכָרָהּ
שְׂאֵלִים אַחַת וּמִתָּה הַמִּשְׁאֵל אֵל

ומתה בדרכה בי גב. ואם
תאמר מה צריך לומר
למטה בי גב ואם לומר משום דבזה
שעו אותם שסבירו שמטה בפשיעו:
שאלה חצי היום ושכרה חצי
היום. לא 10 סף 10 קמני
אלא מיעטא שאלה חצי היום ושכרה
זה לומר איני יודע וזה לומר איני
ספיקא רבה היא אלא אפילו בשמי
יש עסק שצעה ציינס וקשה לריי
שמצע לי מיהת דכדרכה ממה ועיי
ומלס דה"נ מפרש בגמ' מתנין
כד לומר שצורה ממה והלא לומר
שצורה ממה דלף על כה שצמח
וה"נ (דף כה. וסא) ובספא גמי בזה
גלס ונראה לריי דלץ מגלגלן אלא
ן דלא היו דומיא דקטורה אף קשה
מוקיקו לימצע על כך ואינו חיימה
לדבספא דהמשפיל רחא שהסוכר
חיייר כשהמשפיל יודע שמטה דכרכה
הסוכר יודע ודלי שצעה ממה אלא
גלס ומתאמר והיך מגלגלן שצעה לעולם
ש עשה עלמו דרזון מקוסק כי אז
ע עטמה שמה אלא בדבר דרומה
דמורו היחרא כדאמרין חסר ובוין
לומר על ע"י טענת ודלי ואם תאמר על
לפני דהוציא" מטיהרין ממוין בכל

[illegible]

בְּלֹא פֶתַח כְּמוֹ (צִי"ק ד' סה). אֲחֵיכֶם
לִקְרָן עֵשֶׂן שֶׁגֵּב וְכֵן מִשְׁמַע צִירֵיכֶם
רִדְיוֹן? דְּהֵמָּה קֹאמֶר מִנִּין שֶׁאֵין
צִנְעִים מְטַפְלִים צִנְעִים אֲרֵר אֲבֵל
גַּר מִמֶּלֶךְ חַיִּים שֶׁיֵּשׁ יִשְׁלֵם וְלֹא מִמֶּיךָ
מִשְׁמַע דְּצִפְחָה צִנְעִה אֲיִירִי וְלִפִּי זֶה
הֵא דְּפִלְיָר רִ"ש צִי"ק דְּצִנְעָה קִמְלָה
(צ' יא). דְּקֹאמֶר שְׁמִין לִגְבֵּי וְלִגְבֵּין
יֵשׁ לִבְחִיב דְּשִׁעוּי אֵינוֹ קִינָה וְלִבְחִי
הֵא פֶתַח צִנְעִים וְאֵלֵּךְ דְּרֹא אֲלֵיכֶם
גּוֹפִיָּה צִמְרוּבָה (צִי"ק דף סה). קֹאמֶר
דְּמַע שְׁמַחֵם גִּיבִיָּה הֵא יֵאֻרֵם צִנְעִים
כִּי מֵה צִנְחָה דְּלֵהֲבֹן מִעֲשִׂי אֵין
מְכִירָה לְהֵבֵן מִעֲשִׂי וְהִכִּי חָפֵץ

יִינָא אִינַּא דְאִמְרוּ אִכְלוּ
וּמִית יִתִּיב רַב אִשִּׁי
וְהָא מִנְּאִי אִמְר לִיה רַב
אִמְר אֲבִינִי מְהֵרָגֵנָא
לֹא דִינָא וְלֹא דִינָא
דְּבִעֵי לְמוֹשָׁאֵל מִדִּי
א לִיה יִאשְׁקִין מִנְּא
וְנֹא פִקֵּח הוּא נִמָּא
טַר אִשְׁקִין אִמְר רַב
מְהֵרָא וְאִזְמַנָּא סְפֵרִי
עֲבִידְתִּירוּ כְּשִׁאִילָה
יִיה רַבֵּנּוּ לְרַבָּא שְׂאִיל

קטלוהו לא דינא ולא ד
עכברי טובא וחביל
וקא מעיין בה כהאי ג
מורכי דרב אשי הכי
גברא דנשי קטלוהו
אמר רבא האי מאן
מחבריה ולפטר גימז
דהוי שאלה בבעלים
ליה שאיל ברישא והו
דמקי דרדקי שחלא
מתא כולוהן בעידן
בבעלים דמו אמרו ד

מור. רצנו נשאל לנו למלאכתנו
 ללמוד לנו חזרה שישב ויגדלנו
 חזרה כל היום ואם נשאל ממנו
 הבטתה וממה יפטר: אהון שאיתון
 יי. למלאכתי שכשאי תפץ להחליט
 מתקנסת אחרת שלח תשכח ממני אין
 יוכלן למחות צדי: ביבוא
 רבש"ה: כשדורשין לפני הרגל צהלות
 הרגל דלא מלי אשפתמורי למילתא
 איגדו שאילו ייה בשאר
 שאלו גרסין: בודייטא.
 שפיריה: בבעלים. שהיה משפיע¹⁰
 שעת שפיריה: אמיסר. לראות שלח
 ורעו מתעשה: וסותה כרובה י

[illegible]

י"ה ברפ"ח: [ח] יש
הוסף **באשר** נז
[אח"כ]: [ג] יש להוסיף
משמע שישלם:

בן אבד אם מושך תחלה ואח"כ השקוה בו. הוא הדין אם סימן שמו סעיף ג' א' באמירה בו. כן כתב הטור [סעיף ד']. עשה עמו אח"כ מלאכה גמורה, אלא נקט זה משום כוונתו להשקוה ולפע"ד אינו מוכרח בהר"ש, דמ"ש הר"ש [ב"מ פ"ח סי' ו'] והיינו בשעת שאלה דפטור: סעיף ב' ג' אפילו לא היה עמו בשעת בו. אמירה דלעיל, ר"ל דמונת הסם ללא צעיון עידן עזימיהו ממנו, והוא כבר כתבנו [בסק"א] הלימוד לזה מדיוקא דקרא: סעיף ג' ד' אלא הדין ללא צעיון הכנה, אלא דצ"ע [שם צ"ע ע"א] קאמר צעיון עזימיהו, פירש הר"ש כן, וכן משמע בנזכר ריש פרק השואל [שם צ"ע ע"א ד"ה פרה], וכן משמע לשון רבינו ירוחם נמי ל' ח"ג ו"ל, שאלה צבעלים מיקרי חזון שמכנים עלמן ללכת בו כי צבעלים צלמיה, עכ"ל. ונזכר פרק חזקת הבתים [ב"ב דף מ"ג ע"ב ד"ה דאמר] וצמרדי שם [סי' חקל"ח] גבי מה שסקו דל"ל שמור לי היום בו, וא"ת אכתי שמירה צבעלים היא דלמדין צריש השואל צבעלים צלמיה, ומילת דשמי המס דצלמיה משעבד עמנו ליכנס צלמיה עד למחר, אכל הכא לל משעבד עד למחר, עכ"ל, מוכח * להדיא דצלמיה אף בלא חכא הכנה הוי שמירה צבעלים, ודוק:

חכא

בעליו עמו לא ישלם לא שנה היה עמו בשאלה שהשאל את עצמו לעשות מלאכתו לא שנה היה עמו בשכירות שהשכיר עצמו לו לא שנה היה עמו באותה מלאכה של הדבר השואל לא שנה במלאכה אחרת אפילו אמר לו השקני מים והשקוה והשאל לו פרתו בעוד שהוא משקוה הוי שאלה בבעלים באבל אם מושך תחלה ואחר כך השקוה לא הוי שאלה בבעלים. ב' לא שנה אם באו שאלת הבעלים עם שאלת הפרה כאחד לא שנה היה הוא שואל או שכור לו ואחר כך השאל לו פרתו פטור אפילו לא היה עמו בשעת שכירה ומיתה אבל אם לא היה עמו בשעת שאלה ואחר כך שאל את הבעלים או השכירם אין זה שאלה בבעלים אף על פי שהיה עמו בשעת שכירה ומיתה.

ג' שאל הבעל ונתרצה להיות שואל לו אף על פי שלא התחיל במלאכת השואל בשעת משיכת הפרה לאלא מזמין ומכין עצמו ללכת חשוב שפיר עמו במלאכתו אבל באמירה שאומר להיות שואל לו ולא הכין עצמו למלאכתו לא הוי שאלה בבעלים.

ד' השואל לו בהמתו או השכירה לו למשוי והלך עמה לסעדה ולהטעינה הוי שאלה בבעלים אף על פי שמעצמו נשאל לו (ולא כ"ש חולקין בזה) ואם לא הלך אלא לראות שלא ירסיף לעליה המשווי אין זה שאלה בבעלים (ויכן אם חפס לו השטעגער"ז הוי לתקנת בהמתו ולא מקרי שאלה צבעלים).

צינונים ומקורות: טור סעיף ו'. ג' מרדכי ריש פרק השואל ב"מ סי' שצ"ג ד"מ ו'. ד' מרדכי שם בשם ראשונים ד"מ שם. סימן שמו ו' ו' תיבת עליה בשמטה ממהדורות באה"ג אילך.

ערך לחם

סימן שמו סעיף ד' בסופו. השואל לו סוסו ותפס המנהג איסוריו בלעז כדי שירכב, הוי לתקנת בהמתו. וב"י סעיף ז' בשם ראב"ה חובא במדני ב"מ סי'

טורי זחב

סימן שמו סעיף ג'. אלא מזמין בו. הרא"ש [ב"מ פ"ח סי' ו'] הוכיח כן מדאמרין ריש פרק השואל [צ"ד ע"ב] בעלים באמירה מיקרי

ביאור הגר"א

ב' פרה צמשיה בו (ע"כ): ב. לא שנה היה [עמו בשאלה] בו. צ"ע ב': ג. (ליקוט) בעוד שהוא משקוה. לפוקי אח"כ כמו השאלני היום ואשאלני למחר כסעיף ח'. וקאמר והשקוה בו, דק"ל להרמב"ם [פ"ב משאלה ח"א] דוקא אחר שהתחיל במלאכה, וכמ"ש [שם צ"ע ע"א] צעיון עזימיהו, אכל לתוס' [שם צ"ע ע"א ד"ה פרה] ולא"ש [שם פ"ח סי' ו'] אפילו קודם לכן בשעה שהלך, וכמ"ש כסעיף ג' (ע"כ): ד. אבל אם בו. שם [צ"ע ע"א] ומתניין צ"ד ב', וכמ"ש כסעיף ב': (ליקוט) אבל אם מושך בו. שם [צ"ע ע"א] ואי פסק בו (ע"כ): סעיף ב' ה. (ליקוט) אבל אם לא בו. מתניין [ב"מ צ"ד ע"ב] וגמ' שם [צ"ע ע"ב] (ע"כ): סעיף ג' ה. (ליקוט) שאל בו. עין תוס' [ב"מ צ"ד א' ד"ה פרה צמשיה בו] ונרא"ש שם [פ"ח סי' ו'] (ע"כ): סעיף ד' ז. (ליקוט) אף על פי בו. כן משמע שם בגמ' [ב"מ צ"ע ע"א] דקאמר איגלאי מילתא בו, משמע דמעמנו עשה, ודוקא כה"ג (ע"כ): ח. כיש חולקין. ומפרשים דשואל בקש מהשאל: ט. וכן בו. נלמד מהג"ל: (ליקוט) וכן אם בו. מרדכי [ב"מ סי' שצ"ג] וסגות אשרי שם [פ"ח סי' ז'], מהג"ל (ע"כ):

באר הגולה

אחא ורבינא שם דף ז"ה ע"א, ופסק כדברי המיקל על השואל, וכן בהלכות [ג"ד ע"ב מדפי הר"ק], ע"כ [לשון ח"מ שם]. וכ"כ תוס' שם [ד"ה איתמר] בשם ר"ם, מטעם דכל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כדברי המיקל, אע"ג דהוי חומרא לגבי מפקיד מ"מ חשיב קולא לפטור המומק. ג. מנוחל שם [צ"ד ע"א] צמשיה. ד. מנוחל צמשיה דרבה שם דף ז"ז ע"א. ה. שם צמשיה דרבה. סעיף ב' ו'. שם [בסוד] סעיף ג' (ג') וד' ומנוחל שם צמשיה [ב"מ צ"ד ע"א]. ו. צמשיה שם דף ז"ה ע"ב. סעיף ג' ה. שם [בסוד] סעיף ו', ושכ"כ הראב"ד, וכ"כ הרא"ש בפסקיו שם [ב"מ פ"ח סי' ו'] צמנו, והוכיח זה שם בפסקיו מהא דמשמע דוקא צעיון עזימיהו, שם דף (צ"ד) [צ"ד] ע"א, ולעיל דף צ"ד ע"ב אמרין צעלים צלמיה, ו"ל דמשעה שזמנין ומכנין עמנו ללכת מיקרי צעיון עזימיהו. סעיף ד' ט. שם [בסוד] סעיף ו', עובדא דמרימר בר חנינא דלוגר כודנימא, שם [ב"מ דף ז"ז ע"א], וכדאמרו ליה רבנן לרבה. י. וסברי דכל שעשה מעמנו אין זה עמו במלאכתו. כ. שם עובדא הנזכרת [באות ס'] לטוף איגלאי מילתא דלמיסר טעונה וכו'.

באר היטב

ב' פרות שאלות שמומן השאלה ושמייך לו עליהן באונסיהן, והנבעט מזה לו בלחם מהן ועל השניה חייב לשבע בעושה דלורייתא דין מודה מקל, ואינו יכול לשבע, משו"ה משלם, משא"כ (בשאל) [בהשאל] לו לחם והשכיר לחם, ומזה לחם והשניה עומדת חיה, דאין טעמון אלא על האחת, דהרי על השניה היה ח"ל הילך וקמנה לך ואין כאן מודה מקל. סמ"ע [סק"א]: סימן שמו סעיף א' א. השקוה. הוא הדין אם עשה עמו אח"כ מלאכה

גליון מהרש"א

סעיף ב'. ואח"כ שאל את הבעלים. עין סמ"ע סק"כ. סעיף ד' בהג"ה. הוי לתקנת בהמתו. עין סמ"ע סימן נ"א סעיף ה' קמ"ח וסעיף שם [סמ"ע]. ויראה צבאית הסמ"ע, [ב"ב] בלחמה:

הירושני עק"א

סימן שמו"ו ש"ך ס"ק א'. ודוק. נ"ב. עין צמשיה ב"מ כוונת צ"ח דין [ס"א] סי' (כ"א) [ב"ב] בלחמה:

נשלם החסד עדין:
באותו דבר כעצמו ואף באותו דבר כעצמו דוקא עד שלא החזירה שלא ממנו נעשה שומר שכר, אלא שיש לפקפק ולומר שלא נאמר כן אלא כשנתנה שומרה בשכר שנתנה בו. ויש דנים ("מכאן שהשומר בשכר חסדים שקבל שער לבד ואינו חייב באומנין, אבל חייב בגובה ואבדה כשומר שכר שהרי דיין שאלה אפילו היו עדין בביתו, ומאותה שעה ואילך נעשה עליה שומר ^{אבל} לאחר ימי שאלתה פטור מן המחה, שכל שכלו ימי שאלתה נסתלק ממנו על הדרך שבארנו בשואל. הדברים אלו כין בשחחזירה בתוך ימי שאלתה שמיירתו עד שתגיע לרשות המשאל אלא אם כן שלחה מדעת המשאל בדרך חייב. וכן בשעה שמוחירה, אם שלחה ביד אחר לא נסתלקה אחריה השואל שלו וכן עשוה, נעשה עליה שואל משבאה לידו של זה. ואם מחה ביד שלוחו, או שהמשאל אמר לו הריני משלחה ביד אחד מאלו ואמר לו

דפספר הכליזה דמי דאפילו אכבא דמריה אי משבח מזבין לה:
והקשו לו ממה שאמרו גאנוס בהליכה חייב בחזרה פטור. והירץ חזרה
דעתו למכור בכל מקום שימצא ולא יצאה מחזקת מקח עד שתחזור לרשות
באונסיו שאנשי" שחזכיר שדעתו למכור במקום פלוני מכל מקום כל שעה
פלוני ושאינ ימכור יתן דמיו ואם לא ימכור יחזירו לו, אף בחזרה חייב
לקח ממנו איזה דבר על דעת למכור ולהריות והתנה עמו על מבט שיביא למקום
עליהם שומר שכר מצד מה שנתנה בהם ופטור באונסין חייב בגנבה ואבה:
גאנוס בהליכה חייב. וכשתבכר שלא קבלום נסתלק מלעיל דין מקח ונעשה
אם לאו הרי הם בחזקת לקוחים וחייב באחריותו אמילו גאנוס. והוא שאמרו
מחם שמחזיקים לו טובה על שהשניח בכך, כל שלא נתברר אם יקבלום
כמו שהתנה, ואם לא יקבלוהו יתן לו שכרו מהם מצד טובת הנאה שיקבל
אח"כ דמיון והתנה במקומו על מנת שאם יקבלום בבית חמיו יפרע את דמיהם
(דף פ"א ע"ג) הלקוח כלים מבית האומן לשלום סבילות לאריותו וקצץ

שואל אלא שמר שבר. וכן שמר לי ואשאיִל, השאיִלני ואשמור לך. ומכל צד. וכן הדין בהשאיִלני ואשאיִלך הואיל ואין כל תנאה שלו אינו נעשה כְּבֵר כיֵּארְנוּ בשמור לי ואשמור לך ששניהם נעשו שומרי שבר זה

: K₂ (#146) 146

146

מ.א.א. 148

עצמאית אלא שזו לא תהיה

היוצרים להצטרף אל כוללם של כל המייצרים, ולמכור מחדש את המוצר למחיר גבוה יותר.

[illegible]

מס' 149

בספר השלמות במדענו מה י. כ"ה בספר (150)

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

(The following text is extremely faint and largely illegible due to extreme blurring and low contrast. It appears to be a list or index of names and dates.)

אירי, מנחם בן שכימה עמוד מס 438הפדעס ע"י תכנות אוצר החכמה

*הושלם ע"פ
כת"י, שט
נכתבו
תיבות
יבשם ראב"ד
וכו' בהמשך
לס"ט
בציוני
הסמ"ע
מהר"ק
שורש ע"ז
**מכת"י

שלחן ערוך השלם >מהדורת פריעדמאן< - כה חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס' 107 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

קאמר, דא"כ לא ה"ל לקרא לטמוס, אלא ר"ל בעל המשאיל אינו עם ענין השאלה דלא תלה עסקו וענין אחר בשאלה זו, או חייב, לאפוקי כשאמר לו השאילי ואשאילך שמור לי ואשאילך השאילי ואשמור לך, שכולם מיקרי בעליו עמו, שהרי תלה השמירה או השאלה בענין אחר שאמר אשאילך בתנאי ששמור לי או

למחר ה"ה השאילי היום ואשמור לך למחר כולם נעשו שומרי שכר זה לזה. הגה (ה"ה) ויש אומרים [ה"ה] דהשאילי ואשאילך] ושמור לי ואשאילך או השאילי ואשמור לך אפילו במד יומא הוי השומר שומר שכר ולא מיקרי שמירה צעלים.

ז' אמר לו השאילי גלימא שלך שהיא קלה וטול שלי י"א שהיא כבירה ובאו לסטים ונטלו האחת י"ב והנשארת היא של בעל ראשון. הגה דהוי ליה השאילי ואשאילך דהוי שאלה צעלים מיהו אם אין הדברים השאילים ציד השואלים אלא ציד אחרים י"ג כגון שראובן הניח משכון ציד לוי צעד שמעון ושמעון השאיל דבר לראובן לא מקרי שאלה צעלים דהא אין שמעון שומר לראובן והוי שומרי שכר זה לזה.

צינונים ומקורות (ה) טור סעיף ז' בשם רמ"א פ"א ע"א ד"ה שמירה, ומקוץ יוסף פרק האומנים ג' ע"ב מר"י הר"י ופוסקים מהר"ם ד"ס סי' תתקס"ג וקמ"א נמנעו פרק המפקד"ל סי' רפ"ב ופסק השולח סי' שצ"ד. ד"מ שם. (ו) טור סעיף ז' בשם הרא"ש בתשובה כלל צ"ג סי' א' (ז) מהר"ק שו"ע קל"ה ד"מ שם.

סימן שח (1) תוספת מהדורת באה"צ ומהדורת תני"ב, ראה באה"צ אות ח"י. (2) בד"ר: ולא, ותוקן במהדורת הסמ"ע ומהדורות באה"צ ואילך.

השאילי בתנאי ששמור לך כנגדו. מיהו בואמר לו השאילי היום ואשמור לך למחר, לאו עמו מיקרי, דעמו משמע מיד בשעת התחלת שאלה, ועיין מה שכתבתי עוד מזה בפרישה: סעיף ז' י"א שהיא כבירה. פירוש, והוא היה חזק יותר לנטשה עליו או שהיה רוכב גמל, וכן היה מעשה בגמרא [ב"מ פ"א ע"ב], ועיין בטור [סעיף ז'] שהביא, ומה שכתבתי עוד מזה [בדרישה]: י"ב הנשארת היא של בעל הראשון כו'. ואינו יכול זה שהיה צידו לעכב בשביל מה שאבד לו השני, דהרי פטור מאבדו אף שהוא שאל, כיון דהשני היה עמו במלכתו שהיה ג"כ שאל ממנו, ולמו שכתב ע"י מור"ם ו"ל דהוי ליה השאילי כו': י"ג בגון שראובן הגיה משכון כו'. אם עשה כן מעצמו ולא תלה זה בזה, אפילו הרמ"ה דחולק לעיל מודה בזה לפי הטעם שכתבתי [בסק"י], ודו"ק:

אות ח"י. (2) בד"ר: ולא, ותוקן במהדורת הסמ"ע ומהדורות באה"צ ואילך.

ותרמי וימני למה לי, ע"ש. ולענין קושים הטור וסיעמו נ"ל דהשאילי ואשאילך ודאי אמי כפשוטו צדא אחת דומיא דשמור לי ואשמור לך, וא"כ בשעה שזה מחזיר לשמור לו כלי (השואל) * השואל גם חזרו מחזיר לשמור כלי (משאיל) * השואל והוי שאלה צעלים, ושמור לי ואשאילך נמי אמי שפיר, שהרי מיד שזה מקבל הכלי לשמור זה מחזיר להשאיל לו הכלי, נמצא שזה הכלי של המשאיל הרי הוא כאילו הוא של השומר וכל היכא דאזיזת צדוהא דשומר אימיה, ובעל הכלי צריך לשמור לו כדי להשאילו, נמצא נעשה בעל הכלי שהוא המשאיל שומר. וכן בהשאילי ואשמור לך, ומייר שמשאילו א"כ, דאילו היה מוסר לו כלי (השואל) * השואל מיד א"כ אינו שוב עמו במלכתו וזהו בכלל היום ולמחר. מיהו בשמור לי היום ואשאילך למחר, כיון דאמי חייב להעמיד לו כלי השואל עד למחר לא חל על המשאיל פורת שמירה עד למחר שהרי הכלי הוא שלו, ולא הוי שמירה צעלים*. ואפשר שגם רש"י ושאר המפרשים [המובאים בצינונים אות ה'] שפירשו דלא קאי בש"ס רק אשמור לי ואשמור לך, מודים בזה לריבא, רק שלא רצו לפרש הש"ס כן משום דס"ל דא"כ לא היה צריך לשנוי דמיירי בזהו ולמחר רק שאמר לו שמור לי ואשאילך מיד וכן עשה, בלשון שאלה היה מחזיר המשאיל לשמור הכלי

שלו בשעה שהשומר משמר [ועיין בסמ"ע [סק"י] וצ"ח [סעיף ז'] מ"ש בזה, ואין דנריהם נכונים ודוק], ודוק היטב: (ה) השאילי היום כו'. ואם אמר לו השאילי ואנין לך משכון, הוי שאל ויחייב בלתיס*. ר"ן במשנה סי' י"ט: (ה) ויש אומרים דשמור לי כו'. עיין בספר אגודה אוז * ט"ף דף ק"ד, * ועיין בתשובת רש"י [תרי"ג] סי' נ"ד [קש"ב]: סעיף ז' (ו) בגון שראובן הגיה משכון. עיין בתשובת הר"ן סי' י"ט [קש"ב], ועיין לעיל סימן ע"ב [סעיף ג', ובש"ך סק"ט], ודוק. כתב הסמ"ע [סק"י] אם עשה כן מעצמו כו'. ופסק לשון מור"ם לא משמע כן, וכן במהר"ק שם [המובא בצינונים אות ז'] משמע דאין חילוק צד, אלא אפילו תלה זה בזה, כיון דאין המשכון צידו א"כ אינו שומר עליו, גם הרמ"ה מודה, וק"ל:

ערך לחם

שם בסופו. זה לזה. שמור לי ואשאילך או השאילי ואשמור לך, יש אומרים דהוי שמירה בבעלים כיון שכליו עמו. [טור סעיף ז' בשם הרמ"ה ובי"ט].

מורי והב

במזון באלו נגד הרמב"ם והרמ"ה אף שאחרים חולקים עליהם: סעיף ז' בהג"ה. לא הוי שאלה בבעלים. פירוש, אם נאבד החפץ שהשאל ביד ראובן חייב ראובן לשלמו, ולא מצי למימר אתה שמעון שאלו לי מחמת שאתה שומר שלי על כלן שהשאלתי לך ונתתני ללוי בשבילך, מפני שאין שמעון עצמו שומר הכלי ההוא אלא לוי:

ביאור הגר"א

ג. ויש אומרים דהשאילי כו'. רש"י שם [פ"א ע"א] ד"ה שמירה כו', וכן דעת הטור [שם]. ועוד דלשם ב' מוסר רש"י, שכתב שם ד"ה שאלה כו' ומוסר לו, ועיין צ"י [שם]: סעיף ז' ד. אמר לו כו'. הוא עובדל ה"ל [בסק"י] דהנהו צ"י מר. הרא"ש שם [המובא בבאה"צ אות י']: ה. מיהו כו'. ר"ל אפילו לדעת הרמ"ה והרא"ש, מודה בזהל גווגל. שם [במהר"ק]

המובא בצינונים אות ז'. ח"ש דהוי כו' כצורת רמ"ה ומיהו כו'.

באר היטב

ו. ואשמור לך למחר. ואם אמר ליה השאילי ואנין לך משכון, הוי שאל ויחייב בלתיס. ר"ן במשנה סי' י"ט. שם [ש"ך סק"י]: ה. ויש אומרים. עיין בספר אגודה אוז דף ק"ד וכתבתי רש"י [תרי"ג] סי' נ"ד. [ש"ך סק"י]: סעיף ז' (ו) שראובן. עיין בתשובת הר"ן שם, ועיין לעיל סימן ע"ב, ודו"ק. וכתב הסמ"ע

גליון מהרש"א

סימן שמ"ו [סעיף ט"ו] דלשונה שלא צעלים וטניה צעלים פטור, ואין בהתחלת השכירות כח אין הצעלים יכולים. למחר. אף י"ל דהוי בלתיס טעם המא דשנה בשני

טשה"א סק"י

בכת"י נמצא ציון זה לחזקו בטע"ף ז' על דברי המחבר

כ ה במ"מ שברמב"ם מהדורת פרנקל

קצות החושן

סימן ש"ה (א) שלא אתחייב באחריותו. עין מה שכתבנו בסיומן ע"ז סק"ד.

(ב) הרי זה שמירה בבעלים. כתב זמל חוט המשולש כדרך שז"מ הרשב"א [ח"ד] סי' כ"ד וז"ל ראונו הניא לו שמעון עשרה משקלי

ש"ס ואומדן
בבעלים
שפוטנו האט
הפסידו שכרו

וזב שיעשה לו מהם אלעזר אחת וכו' ושמעון מפסיד בהחלתו כו' וזבואו ליקם האלעזר לא נמלכא ולא נודע מה היה לה כו' ע"ש שהאר"ך ח"ל סוף התשובה, אמנם מלך מה שנתעסק עמו נמלכא נראה פשוט דהוי שמירה צנעלים וכו' א"כ דבר פשוט הוא דהוי פשיעה צנעלים לפטור דהכי איפסקא הלכתא וכן פסקו כל הפוסקים, נמלך ראונו אפילו חשנין ליה לשוכר גמור והיה פושע בשמירת חפץ היה פטור וכו', ומאחר שהוכחנו שהוא פטור נראה פשוט שחייב שמעון לשלם לו דמי פעולתו דדיני ודיינא, עכ"ל.

ונראה דלע"ז דשמירה צנעלים פטור אפילו מפשיעה, אבל שכרו מיהא מפסיד, דלא גרע מעבדים ושטרות והקדשות דנשבעין לטול שכרן כמבואר בפרק הוהב [ג"ה ע"א] והוא בטור ושו"ע סימן ש"א סעיף א', וכל שלא שמר כראוי מפסיד שכרו ואפילו בשמירה צנעלים. אלא דנראה דהיינו דוקא היכא דנמך לו שכר לשמור, א"כ כל שלא שמר כראוי, אפילו שאין בו דין שמירה אבל שכרו מיהא מפסיד כיון שלא עשה מלאכתו ששכרו לכך לשומרו כתורת שומר שכר, אבל אומן שנטול

קצות החושן

שכר עבור מלאכתו אלא דהוא ממילא שומר שכר כמו שזכר כיון דנהנה וכו' שכתבנו בסיומן ע"ז סק"א, וא"כ כיון דעשה מלאכתו מלאכת אומן ונאכזר צענין שהוא פטור כגון שהיו צנעלים עמו, א"כ ה"ל כמו חורה ליד צנעלים, וכאלו נאכזר דה"ל כמו חורה ליד צנעלים, וזכרנו לשלם שכר.

והתם סוף פרק הוהב דף נ"ח דלמרו אגריהו מיהא לפסדינהו, פירש רש"י ז"ל, אגריהו מיהא ליפסדו, שהרי נשתעבדו לשומרן מגניבה ואבידה ועל מנת כן היו נוטלין שכר והרי לא השלימו מלאכתן, עכ"ל. אבל הכא כבר השלים המלאכה אלא שאח"כ נאכזר, וכיון דהוא פטור תריץ לשלם השכירות. ואכתי ע"ש, כיון דקי"ל סלין לשכירות אלא לנכסף והיינו לאחר חורה כמבואר במוס' פרק הגזול דף (ל"ח) [צ"ט ע"א ד"ה אלא], וזה דלוחקין הוי חורה, אבל פשיעה דלא הוי חורה, נהי דפטור, כיון דהשלמת המלאכה הוא עד לאחר חורה היה לו לשומרו. [עין משה"א סק"א].

(ג) אפילו בחד יומא הוי השומר שומר שכר. בשו"מ חות יאיר סי' רכ"ג האריך צענין זה, וע"ש שכתב ח"ל, שמור לי ואשמור לך השאילי ואשאל לך שמור לי ואשאל לך השאילי ואשמור לך, כולן נעשו שומרי שכר זה לזה, ומקשי, אמאי, שמירה צנעלים [ב"מ פ"א ע"א]. נראה דמ"ש שומרי שכר זה לזה, שלא רצה לומר שאם שמעון אמר ללוי שמור לי פרחי ואשמור לך פרחי או השאילי וכו' דכל אחד משניהן נעשה שומר שכר לחבירו על פרחו, דהא מינה

כראה דצ"ל
אין שמירות
משולמת
אלא לבסוף

שמור לי
ואשמור לך,
האט הוי גמ'
על השאילה
שומר שכר

סימן ש"ה

שומר שכופר או שטוען נאנס או נגב

וב"ד טע"פ"ס

א שומר שכר דינו כשומר חנם לענין אם כפר או טענת אחרות שביניהם כגון אם אמר לו נשתמשת בחפץ וקלקלתו וכיוצא בזה נשבע היסת ונפטר ואם השומר טוען שנאנסה אם במקום שעדים מצויים יביא עדים ויפטר או ישלם ואם אין מצויים ישבע שהוא כדבריו ויכלול בשבועתו שלא שלח בה יד ושאנינה ברשותו ואם טוען נגנבה או אפילו שאומר פשעתי בה והריני משלם משביעים אותו שאנינה ברשותו.

ב אנגבה כלסטים מזויין והוכר הגנב צריך לפרוע לבעל הבית והוא יעמיד הגנב בדיון ואפילו אם נשבע כבר ונפטר קודם והוכר הגנב כיון שנמצא הגנב צריך להעמידו בדיון והוא יפרע לבעל הבית.

ג היו הבעלים עמו במלאכתו בשעה שמשך החפץ לשומר פטור אף מפשיעה כמו שנתבאר בדיני שומר חנם.

ד קיבל עליו שומר שכר להתחייב אף באונסים או שהתנה ליפטר מגניבה ואבידה

ומשבועה הכל לפי תנאו. (יאלתר קמס על מנת (א) שלא אתחייב באחריותו פטור אפילו מפשיעה).

ה שומר שכר שמסר לשומר אחר נתבאר משפטו בסימן רצ"א.

ו האומר לחבירו שמור לי ואשמור לך (ויש אומרים דהוא הדין השאילי ואשאל לך) [א] (ב) הרי זה שמירה בבעלים אמר לו שמור לי היום ואשמור לך למחר והשאילי היום ואני אשאל לך למחר שמור לי היום ואשאל לך למחר השאילי היום ואשמור לך למחר כולם נעשו שומרי שכר זה לזה. הגה [ב] ויש אומרים [דהשאילי ואשאל לך] [ג] ואשמור לי ואשאל לך או השאילי ואשמור לך (א) אפילו אחד יומא הוי השומר שומר שכר ולא מיקרי שמירה צנעלים.

צינו ומקורות סימן ש"ה א. ועין לעיל סוף סימן רצ"ד וסימן רצ"ה סעיף ז' בהג"ה. ב. מרדכי סוף פרק האומן סי' שס"א ד"מ ד'. ג. טור סעיף ז' בשם הרמ"א ומהר"ק שו"ע ע"ב מרפי הרי"ף ומשנת מהר"ם ד"פ סי' תתקס"ג וקמ"א במרדכי פרק המפקד סי' רפ"ב ופרק העוול סי' שצ"ו ד"מ ט.

נתיבות המשפט

משפט האורים - ביאורים

למלאכה להושיט לו דבר הנשאל כמו בהשקני מים, משא"כ בואשאלך למחר שלא הכין עמו למלאכה עד למחר.

והנה לכל הטעמים הן להב"י [סעיף ז'] והן להסמ"ע [סק"י] והן להש"ך והן לטעמא דיד, לא נפטור מטעם צנעלים רק השומר, אבל השואל ודאי דחייב כשאמר השאילי ואשמור לך, דגדו לא הוי השומר צנעלי עמו דהא הצעלים אינן עושין להשומר מאומה.

והנה דהדין שהניא הש"ך בסיומן ע"ז סק"י [ב"ה] בשומר שכר ששכר להבעלים דהשומר שכר עדיין חייב בגניבה והבעלים בפשיעה, אין לומר דחשיב כשמירה צנעלים כיון דהשומר שכר עדיין חייב על חפץ זה לשומרו להבעלים מגניבה, כיון דמ"מ אין השומר שכר עמו במלאכתו שהרי אינו שומר רק שחייב הגוף מוטל עליו לענין גניבה, וזה פשוט. ועוד, דהא השומר אינו צנעלים של החפץ, ודמי להא דסימן שמו"ו סעיף י"ו בהג"ה, ע"ש.

ומה שכתב הש"ך בס"ק ז' בשם משנת מהר"ן [סי' י"ט], קשה לכאורה, דהא שמירה צנעלים הוא, וע"כ צ"ל דמיירי ששאל ואח"כ הניח לו המשכון ולא נשתעבד בשמירה בשעת מעשה, וכן כתב בתומים סימן ע"ב ס"ק י"ח, ע"ש.

סימן ש"ה [א] הרי זה שמירה בבעלים. כתב זמל חוט המשולש כדרך שז"מ הרשב"א [ח"ד] סי' כ"ד וז"ל ראונו הניא לו שמעון עשרה משקלי

וכמסק בלומן צנעלים ונגב, אי יכול לתבוע דמי שכירותו, דהא נקרקע אף דפטור משומרים מ"מ מפסיד שכרו, וא"כ הוא הדין הכא, או דילמא כיון דהשכירות לאו דמי שמירה הוא רק שכר אומנותו, אינו מפסיד כשנגב, ע"ש. ולא ידענא שום ספק בזה, דהא צ"מ דף נ"ח [ע"א] גבי בני העיר ששלמו שקליהן דלמחר להפסיד שכרן, אף דשם הוי שכר שליחות ולא שכר שמירה, ואפ"ה מפסיד כשנגב, א"כ ה"נ מפסיד שכר אומנותו, כיון דקי"ל דשכירות אינה משתלמת רק לנכסף כשנמנו לו כמ"ש התוס' צ"ק דף (ל"ח) [צ"ט ע"א ד"ה אלא] ע"ש, והרי לא גמר מלאכתו כשלא החזירו מתחת שלא שמרו מגניבה, ופשוט.

[ב] ויש אומרים דהשאילי ואשאל לך, והטעם, כיון דמה ששמרו הוא רק לעמלו דהרי כל הנאה שלו:

[ג] ושמור לי. עין ש"ך ס"ק ו' שכתב הטעם דהוי שאילי צנעלים, (ו) משום דנעל הכלי תריץ לשומרו לו כדי להשאלו וכו'. לא הבינו מה הפרש בין מיד בין למחר, דלמחר ג"כ מחויב המשאל לשמור לו עד למחר כדי להשאלו. לכן נראה דהיינו טעמא, דואשאלך מיד הכין עמו

אומן בבעלים
שנגב חפצו
הפסידו שכרו

הטעם
דבשמור לי
ואשאל לך הוי
בבעלים
להחזירו

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא צו.

עין משפט
גר מצוה

ח אמי פ"ח מהל' שאלה ופקדון הלכה ד' סמך
עשין כל טושיע ח"מ קי
(שאל) נאמן סעי' ד'
ט ב ג ד ה מ"י שם פ"ב
הלכה ט סמך שם
טושיע ח"מ קי שמו
סעי' י'
י ו יא שם הל' ט טושיע
סעי' יא:
יא ח מ"י שם הלכה ו
טושיע שם סעי' ט:
יב כ ד מ"י שם הל' ה
טושיע שם סעי' ו:
יג מ ב מ"י פ"ח מהל'
נדרים הל' ו:
יד ח מ"י פ"ג מהל'
נדרים הלכה ט סמך
לאין נכס טושיע ח"מ קי
לד סעי' י'
טו ב מ"י פ"ח מהל'
שאלה ופקדון הלכה א
סמך עשין כל טושיע ח"מ
קי קסס סעיף א:
טו ב מ"י פ"ח מהלכות
שאלה ופקדון הלכה ה
סמך עשין כל טושיע ח"מ
קי שמו סעיף ו:

ממונא דמיתנה מיניה. פירוש שמשתמש צו: **ממונא** בעינן ודאיכא. פי' דממונא בעינן שישאל לו והאיכא ואית ליה נמי הנאה מיניה: **ונשאל** ד' אחד מדון. תימנה מאי קמיבעיא ליה דמיון דלם נשאלו לו כל הצעלים פטור מהכל השתא יפטור מחליו כדלמרי' במרוצה (כ"ק דף ע"א): חמשה בקר אפי' חמשה תלמי בקר וי"ל דהתם סברא הוא שישלם לפי מה שגנב^ה אצל שאלה צעלים אין סברא לפטור והו' כחוקש ואין לך צו אלא חדושו: **שאל** מן האשה. תימנה דמנה כח יס' לשלם להשאל צעלני נכסיו מלוג שהפירות צעל וצעל יס' לו כח להשאל צלל רשותה והיא אינה יכולה להשאל כלל (ו) ואמאי נקט שאל מהאשה ויש לומר דלפ' צעל יכול להשאל או למכור פירות נכסיו מלוג צלל רשותה כדלמר רבא צללשה שנפלו (מסות דף פ'): משום רוחא דיתא א' נמי ה"ק שאל מן האיש נכסיו מלוג שכן של אשה מרה:

בעל פלוגתיה דר' יוחנן וריש לקיש. לא צני למימר פלוגתא דמנאי היא דלפולגו ג' המוכר עבדו ע"מ שישמשו עד ל' יום אי ראשון הו' דין יום או יומים או שני דליכא מ"ד" (כ"ק דף ג'). דפליגי דמר דריש תתמיו ומר דריש כספו אי נמי אפי' למ"ד התם כקנין הגוף דמי היינו משום שמשייר המוכר לעצמו פירות בעין יפה אצל צעלמא לא: **שליח** פלוגתא דר' יוחנן ור' יאשיה דתניא ב'. ור"ל היכי מדרמה שאלה צעלים לנדרים דלא שום דרשא איכא לרבי יאשיה דלא הו' שליח כמותו דצעלמא לא פליגי וי"ל דעמעמא דרבי יאשיה התם משום דכתיב תרי זמני אישה אישה יקימו וריש' דעליו תרי זמני אי נמי משום דלשון צעליו ואישה^ה משמע ליה הו' דוקא ולא שמו: אמר

מהוהא פלגא דידיה מיהא מיפטר ושותפין ששאלו ונשאל לאחד מהן מהו כולו שואל בעינן וליכא או דלמא בההיא פלגא דשיילי' מיהת מיפטר השאל מהאשה ונשאל בעל^ה (ג) אשה ששאלה ונשאל לבעל מהו^ה קנין פירות כקנין הגוף דמי או לא אמר ליה רבינא לרב אשי^ה האומר ששאלו צא והשאל לי עם פרתי מהו בעליו מכש בעינא וליכא או דלמא ששאלו של אדם כמותו ואיכא א"ל רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי בעל פלוגתא דר' יוחנן ור"ל שליח פלוגתא דר' יוחנן ור' יאשיה בעל פלוגתא דר' יוחנן ור"ל דאיתמר המוכר שדהו לחבירו לפירות ר' יוחנן אומר מביא וקורא ריש לקיש אומר מביא ואינו קורא ר' יוחנן אומר מביא וקורא קנין פירות כקנין הגוף דמי וריש לקיש אומר מביא ואינו קורא קנין פירות כקנין הגוף דמי שליח פלוגתא דר' יוחנן ור' יאשיה דתניא א' האומר לאפוטרופוס כל נדרים שתהא אשתי נודרת מבאן עד שאבא ממקום פלוני הפר לה והפיר לה יכול יהו מופרין ת"ל אשה יקימו ואישה יפרנו דברי ר' יאשיה ר' יוחנן אומר מצינו בכל מקום ששאלו של אדם כמותו א"ל רב עיליש לרבא האומר לעבדו צא והשאל עם פרתי מהו תיבעי למ"ד ששאלו של אדם כמותו תיבעי למאן דאמר ששאלו של אדם אינו כמותו תיבעי למ"ד ששאלו של אדם כמותו הני מילי שליח דבר מצוה הוא אבל עבד דלאו בר מצוה לא או דלמא אפי' למ"ד אין ששאלו של אדם כמותו ה"מ שליח אבל עבד י' עבד כיד רבו דמאי אמר ליה מסתברא יד עבד כיד רבו דמאי אבועי רמי בר חמא בעל בנכסי אשתו שואל

רבא סבר לה כרבי יוחנן. דלמר אחד אחד משמע ומתוך דרשא דקראי כרבי יוחנן למדרש כי הני מתני' לעיל: דתניא ותניא אידך לא גרסינן אלא קראי קא נקט והא דמפיק צלל דרשא וקא נקט קראי איכא לא דוקא להגיה בספרים דסברי דלא מתני'

קמייתא כרבי יאשיה וההיא מתוך אשי ובתרייתא כרבי יוחנן וההיא מתוך רבא ולא היא דכל כמה דנקטיה^ה להו לקראי צין כקדור צין הפוך צין לר' יאשיה צין לר' יוחנן חדא דרשא היא למר כדלית ליה ולמר כדלית ליה ותרתייהו מתני' מתוך אשי כר' יאשיה ורבא כר' יוחנן: איפוך אנא. לומר שצעת שצירה פוטרתו ולא צעת שאלה: שכן חייב באונסין. על אותה טעה מתחייב הוא: שכן חייב במזונותיה. ע"י: רב אשי אמר. מקרא גופיה משמע דלשעת שאלה קפיד דמעט רעהו משמע לא רעהו עצמו נשאל לו ועלה מסיק קרא שלם יסלם אלמא לשעת שאלה קפידא קאי: אי דא' הך. דהדור ופריש מילתא טפי לא הוה מצינו למילף מעט רעהו ולא רעהו עצמו דליכא למימר אורחיה דקרא למיטעני שם וליש צעלים וליש צלל צעלים חייב והשתא דגלי ספא דצעלים פטור ואחד מינייהו קאי פטור ולא על חצרמה ילפינן מיניה גילו מילתא דלשעת שאלה קפיד: שאלה דרבעה. הו' עצמו: מדון. מחייב צללסיה או לא: ליראות. שיהא נראה עשיר חסוד ולא ימנשו צעלי צמדי דיהן ממנו להקפיד צללסיה וצללסיה:

הנאה מיניה. סנהנה צללסיה עצמה: שאל' ב' פרות וכו'. אמ"ל פחות מפרוטה לאו כלום הכא מאי: מן השותפין. פרה שהיא של שניהן: שותפין ששאלו. למכור פה קרקע של שותפות: ונשאל. הצעלים: לאחד מדון. למלכאמ שאלה של שותפות: כולו שואל בעינן. שיהא בעל נשאל לכל שואל פרוטה: שאל' לו האשה. פרה של נכסי מלוג: ונשאל לו בעלה. למלכאמ: אשה ששאלה. למכור קרקע מלוג ונשאלו הצעלים לצעל למלכאמ עצמו: קנין פירות. שהצעל אוכל פירות מלוג כקנין הגוף דמי והוה ליה צעלים שואל ונשאל^ה כליו קרקע ופרה שלו: השאל' ל'. כשצלי: המוכר שדהו לפירות. שיהא לוקח פירותיה ב' ג' שים ואמר זמן תחזור לצעלים מצינ' צעלים וקורא ארמי אורי אבי וכל הפרשה (נדרים ט) וקורא אני צו הנה הנאמי [את] ראשית פרי האדמה אשר נתת לי דקנין פירות כקנין הגוף: אפוטרופוס. היה הולך למדינת הים ומינה אפוטרופא על נכסיו לזון אשתו וצני: עבד דלאו בר מצוה לא. ושלמות נפקא לן (על דף ע"א): מאתם גם אלהם לרשות שותכס דענין דומיא דמשלם שיהי דיני נוהגים צו וזה אין דין שואל (א) נוהג צו וגם משאל שכן לו כלום צלל רבו: שואל

[א] שבת קלה: ושיי', [ב] נכסיו לר' ושיי', [ג] גיטין מו: כצא במה: קלה: (ד) נדרים עב: מר יב: (ה) [למן] טע: עיי' בתורה באומר.

הנחות הב"ח

(א) גמי ומתוך לקראי כר' יוחנן טס כ"ל ותניא דמינא נמק: (ב) שם ושאל צעלה עמה אשה: (ג) שיי' ד"ה עבד וכו' אין דין שואל וגם משאיל בנהגיה בו שכן לו: (ד) תוס' ד"ה שאל וכו' ואמאי נקט. י"ב פי' ואפי' אמ"ל דיע כח לשלם כמו לבעל אמאי נקט שאל מן האשה ולא נקט שאל מן הצעל:

תורה אור השלם

א) אם בקנין עמו לא ישלם אם שקבר הוא בא בשקברו: [שמות כ"ד]. (ב) וכן בשאל איש מעם רעהו וישפך או כח בקנין אין עמו שים [שמות כ"ד]. (ג) כל נדר וכל שבועה אשר לעצת נפש אישה יקימו ואישה יפרנו: [ספרה ל' ד']

הנחות וצינונים

א) כתי' רפ"ח: [דברים]. ב) נדביל דנקספין: [דברים]. ג) נדביל דנקספין: [דברים]. ד) ציל רוחה ליה בעל שאל ובשואל (רש"י). או בעל שאל ונשאל (כ"ה ברש"י על הור"ק ובר"י): [ה' לפי הענין ציל שפער (רש"י): [ו' עוד (ברפ"ר) ליתא חגיגה כן מהרש"ל ברפ"ר, וכו' ברש"י בב"ק שם: [ז' גרסת מהרש"א דאיכא מיפור דלפ"י (גליץ): [ח' נדביל ואישה: [ט] נדביל ואישה:

סעיף ה' ב' א"ל שמו ר' (דיוס) כו'. עין נמשנת הר"ן ס' (יח-יז) [קש"ב]: סעיף ו' א' ויש חולקין בו. עין נסמ"ע ס"ק ט' שכתב שדרישה כצט"ע החולקין. והטעם נדון, שכבר השיג הרא"ש [המובא בצינים אות ח'] על הר"ף נדבכים נכונים, וכן שאר אחרונים השיגו על הר"ף והרמב"ם [המובאים בצינים אות ו'] בזה, וכדליתא כ"כ [ב"מ ב"ה ע"א מדפי הר"ף] ע"ש:

ה' א"אמר לו שמו ר' ואשמו לך או שמו ר' היום ואשמו לך למחר [נחבאר בסימן ש"ה]. ו' [האומר לשלוחו צא והשאל עם פרתי אינה שאלה בבעלים שנאמר] אם בעליו עמו [הבעלים עצמם לא שליה] (ס"ו) ויש

צינים ומקורות (ה) סעיף ו'. (ז) טור סעיף ט' נסמ"ע הר"ף [ב"מ ב"ה ע"א מדפי הר"ף והרמב"ם ס"ע משאלה ד"ה] (ז) שמות כ"ב י"ד.

ע"פ ח"ק

דפניו
ברדשה
סעיף ט'
והגדור
אות א'
לא נמצא
טעם לדבר
סודי.
ועיין ד"מ
שם

דנקט דייני הנדונים, ומפלוגתא לא איירי: סעיף ו' ה' הבעלים עצמן ורא' ש"ה. אע"ג דק"ל בכל מקום שלוחו של אדם כמותו, שאני הכא דכתיב [שמות כ"ב י"ג-י"ד] נ' פעמים בעליו עמו, דמשמע דדקדק הכתוב דוקא הנעלים עצמן: [ז] ויש חולקין בו. עין דרישה והסוה ד"מ, שם כתבתי טעם לדברי מור"ם למה הביא דעת החולקין ולא פסק כהר"ף והרמב"ם [המובאים בצינים אות ו'] וכמ"ס המחבר, ע"ש*:

מורי ורבי

בעליו עמו, ואח"כ [שם צ"ז ע"א] אמרין ספרא דמתא וטבחי כולהו בעינן עבדתייהו מיקרי בעליו עמו, משמע דבעינן דוקא [בעינן] עבדתייהו, ותיקין דלאו דוקא [בעינן] עבדתייהו, אלא כיון שזמנן עצמו למעבדו מיקרי בעינן עבדתייהו. וכתב רבינו [הטור סעיף ו'] על זה, וכ"כ הרמ"ה אלא שחילק דוקא שלא פירש לו זמן [אלא] אימת שירצה השואל יעשה לו מלאכתו, לפיכך כיון שאם אומר לו לעשותה עתה יעשה, נמצא שמעשה הוא שאלו למלאכתו אע"פ שעדיין לא

ביאור הגר"א

סעיף ו' י' ויש חולקין בו. כ"י יונתן [ב"מ צ"ז ע"א] דקוגל ככל מקום שלוחו כו', ועוד דספיקא דקוגל ק"ל להקל. וראית הר"ף [המובא בצינים אות ו'] דהו, שלפי דבריו הסיק לו אף ל' יאסיה. הרא"ש שם [המובא בצינים אות ח']: (ליקוט) ויש חולקין. וכן כתבו הרשב"א והר"ן [ב"מ שם ד"ה]

באר הגולה

סעיף ו' ל' לשון הרמב"ם שם צ"ז מהלכות שאלה דין ה', נעיל דרבינו מרז' אשי [ב"מ צ"ז ע"א] ופשטה ליה דפלוגתא דרבי יונתן ורבי [אשעיה] [ראשית] היל, ופסק כר"ם [הובא ב"ה ע"א מדפי הר"ף] והר"ף [ושם] שפסקו כרבי אשעיה מדלמך רנא מסתברא דיד עבד כד רנו, שם דף י"ז ע"א.

באר היטב

דמוח מדנריס דגס נלמירס נלל הכנה הוי שמירה נצנעל: סעיף ה' ה'. חיים. עין נמשנת הר"ן ס' (יח-יז) [קש"ב]: סעיף ו' ה' עצמם. אע"ג דק"ל בכל מקום שלוחו של אדם כמותו, שאני הכא דכתיב נ' פעמים

פתחי תשובה

סימן שמו סעיף ו' א' עצמם ולא שליה. עין באר היטב [ספק]. ועיין בתשובה חתם סופר חלק ח"מ ס' קס"ח ב"ג שותפין שיש להן "פאבריק" [בית חרושת] מחומץ בעיר אחרת ושלשתן עוסקים בקניות הצריכים לוה, ורגילין לשלוח בניהם לשם להשגיח ולפקח על עסק ההוא, ויהי היום שבו הבנים איבתם על ימי התג וצורר השותפות ביד אחד מהם, ואחר החג בחרו לשלוח רק אחד מהם אל "הפאבריק", ומסר זה צורר השותפות ליד זה שנסע לשם, ויש את הכסף בחפיסה שלו עם מעותיו של עצמו ושמהו בכיס התפוס בבתי שוקים שלו, ובדרך אבר כל המעות, והוא כעין פשיעה, שדרך לצרור מעות בכיס התפוס בכגון שעת הצוה בבתי נפש, ולא בבתי שוקים שעשויים ליפול בידתו מן העגלה, על כן אין השותפים רוצים לישא בעול ההפסד ההוא רק יחיה על אבי הבן הלז לברו. ונסתפק הרב השואל אם יש לפוטרו מטעם פשיעה בבעלים כמבואר סימן קצ"ו סעיף ח', או י"ל כיון דהבנים שלוחים דאביהם הם ה"ל כמו אמר לשלוחו צא והשאל לי עם פרתי דפליגי רי"ף [ב"מ ב"ה ע"א מדפי הר"ף] ורמ"ה [הובא בטור סעיף ט'] אי שלוחו כמותו או לא, או אפשר בנים אפילו גדולים הסמוכים על שולחן אביהם ה"ל י"ם כיד אביהם ולכ"ז הוי שאלה בבעלים ופטור אפילו מפשיעה, וא"כ ההפסד לשותפות שרה בשוה. והשיב, הנה בוראי אי אחד מהאבות פשע ונאבד ממנו, היינו צריכים לפלפל אם נאמר מה שבניהם של ב' שותפים האחרים עמו במלאכה אם הבנים הם כבעליו עמו או לא, אך האבות לא פשעו רק השליח פשע היינו הבן, וא"כ לו יהא שהאב שומר שכר בלי בעליו עמו ומסר בעצמו הפקדון לבנו הגדול ופשע ונאבד, פטור האב, שכל המפקיד על דעת אשתו ובניו מפקיד, והבן מחויב לשלם, והבן אינו שותף ואינו בעלים ולא שואלים זה לזה כי כל אחד שלוחו של אביו, וכל הפושע מהם צריך לשלם והאב פטור. אך אם אין לבן לשלם פליגי [בסימן רצ"א סעיף כ"ד בהגה], והרא"ש [ב"מ פ"ג ס' כ"ג] ס"ל דחייב האב לשלם, אך בנידון זה מורה הרא"ש דהאב פטור עד שיהיה לבן משל עצמו וישלם, דהרי כתב הש"ך שם [סקל"ן] דאם ידוע שאינו משמר בעצמו פטור, מכל שכן הכא שהאבות עצמם מסרו לבניהם והבנים מסרו זה לזה המעות הג"ל. ובדוראי אי לא היה הבן פושע והיה פטור מטעם שומר חנם שפטור באבדו או היה האב שהוא שומר שכר חייב, ולזה נכתבין הש"ך שם ס"ק ל"ח ומבואר בשו"ת דברי ירבות שם סעיף י"ז וי"ח, אבל השתא שפושע והבן חייב, פטור האב, כנ"ל פשוט. ואפילו אם היה נאבד מאחד מהאבות ע"י פשיעה, ג"ל בנידון שלפנינו נמי היה פטור אפילו אי נימא באמר לשלוחו השאל עם פרתי אין שלוחו כמותו, הכא הלא הם בעצמם ג"כ עוסקים במקומם בעסק השותפות כו'. ועוד ג"ל, דאפילו השליח כל יחובם על בניהם מ"מ פטורים ואין זה ככלל אימר לשלוחו השאל לי עם פרתי, דדאי מי שמשאל עצמו עם פרתי ושוב שולח במקומו שליח ונתפסים בע"ה בשלוחו של זה להיות במקומו, בזה לא מיבעיא בש"ס אי שלוחו כמותו, דאפילו אם בעליו עמו ממשע שלוחו מ"מ הא השתעבד עצמו להשאל עם פרתי ושוב השתדל להמציא שליח במקומו, וזה ההשתדלות להמציא שליח לא גרע מהשקיני מים [ב"מ צ"ז ע"א], אך איבעיא בש"ס [שם צ"ז ע"א] כשלא נכנס כלל בשעבוד להשואל אלא השאילו פרתי והשאל אחר עם הפרה כו', והאב האבות נתפסים זה עם זה מה שעליהם לעשות יעשה בניהם במקומם, אין זה בגדר השאל לי עם פרתי, וזה ברור בעזה"י. אמנם אי הוה אמרו לבניהיו השאלו לנו עם פרתינו, הוה ספיקא דדינא ככל שליח, ואינו יכול להוציא מיד המוחזק, דמה שכתב הרב השואל דאפשר דיד בן הסמוך על שלחן אביו כיד אביו וא"כ דומה למה דאמרין יד עבד כיד רבו, ליתא, דהר"ף מוסיף יד עבד כיד רבו דעבד כגופו דמי כו'. מ"מ בנידון שלפנינו אין נפקותא, כי לענין חייבים כל השותפים הללו בהפסד ההוא ור"ל לעת עתה, אבל כשיהיה לבן הג"ל ממון עצמו יהא חייב לשלם להם חלקם וכמ"ש לעיל, אך טוב לבצוע הריב אם אפשר, ואם לאו יגמור הדין כנ"ל, עכ"ז ע"ש: ב' ויש חולקין. עיין באר היטב [ספק]. ועיין בתשובת שבות יעקב ח"ב ס' קע"ז באחד ששכר סוס משמעון ושכר ג"כ אביו של שמעון לילך עמו להראות לו הדרך ופסק עמו כמה שכירות יתן לו, ובשעה שהשכיר לו אמר לו בפירוש שלכך מוזיל גביה בשכירות לפי שאביו הולך עמו וישגיח על הסוס, ובחזירתו נעשה הסוס פסח קצת ורצה להגיחו בדרך, ואמר לו אביו של בעל הסוס שירכב עליו לביתו כי אין זה מוזק לסוס כלל, וכשבא לביתו חלה הסוס מאד, וחבצו בעל הסוס שפושע שלא היה לו לרכוב עליו אחר שנעשה פסח. והשיב, לכאורה נראה לחייב השוכר, דזו היא פשיעה גמורה כמבואר בסימן ש"ט סעיף ג' בהג"ה ובסמ"ע שם [סקל"ן]. וגם אין לפוטרו מטעם פשיעה בבעלים דאביו של בעל הסוס הוי כשלוחו ויש מחלוקת אי אמרין בזה שלוחו כמותו ומספיקא לא

גליון מהרש"א

אין הנעלים עושים להשומר דבר דהא לא קיבל עליו רק לשומר יחד. וספרת הש"ך שם יראה, דאף להשומר יחייב אם מילמד בהנהגה, מ"מ הנעלים לתקנת עצמם שומרים משום כוונת דמחזיקא דמילתא קיטן ש"ה סעיף ט' ובסמ"ע שם [סמ"ע].

כיון דכבר נחמיינן השומר בשמירה, א"כ אם הנעלים ממיינן נשמירתו אין זה תקנה כמותו דהא נלמדו ממי היום נשמירתו ע"י השומר, אלא תקנה השומר, שעושים הנעלים עניניהם המוטלת עליו, ואילו התנה השומר מיד שיקטעוהו הנעלים, גם למע"ט לא מיקרי נעלים, דלו

ידן השאלני היום כו' אינה

שאלה בבעלים, ור"ל דאינו פטור.

גמרא צעל צמלאכמו:

ח ^(י)האומר לחבירו ^(ד)השאל

ט פֿשאל' מהאשה פרת נכסי

ציונים ומקורות (ח) שם בטור נשם הרמ"ה, והר"א"

(שע"ג). סע"ף ו' בסופו. נש

באר חגולה

מ. שם [ברמב"ם], כדפשט ליה רצא [ב"]

באר היטב

בצליו עמו, ונשמע לדקדק הכחוש דוקא הצעלים

תִּירוּשֵׁי רַעַק"א

זע"ף ו'. ואם אמר לעבדו. נ"כ, ואם אמר למוע

נצדד מיד רבו, דהא ראובן אינו רבו, ואפילו לדעת

והוא [טז] לעינין שאלה צבעלים, מכל מקום עבד גרוע דלמא בר מלוה הוא, עיין צווגיין (ב"מ צ"ו ט"א) וצראשונים. ועיין בלח"מ (פ"ג) [ג"ק] מהלכות שאלה (צבעלים) [ח"א], דייק מדברי הרמב"ם

שהם דברי הגה בקעיף (1) (1) דמשמע דמדעמו היו שאלה צבעלים, ולא כדעת חוס' הג"ל: